

Agrárpiaci Jelentések
TEJ ÉS TEJTERMÉKEK

Tej és Tejtermékek
XVIII. évfolyam, 10. szám, 2015

Megjelenik havonta
2015. október 20.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerző
Mándi-Nagy Dániel
mandi-nagy.daniel@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Tej és Tejtermékek piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Élőállat és Hús; Gabona és Ipari Növények piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:
Mihók Zsolt
Telefon: (+36 1) 476-3064

Tartalomjegyzék

Összefoglaló	3
Tejpiaci jelentés	4
Világ	4
Európai Unió.....	5
Magyarország	6
Agrárpolitikai hírek	6
Ábrák, táblázatok	7
Nyerstej.....	7
Tejtermékek	15
Tejfelvásárlás.....	22
Határidős jegyzések.....	27
Nemzetközi előrevetítések.....	31

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis-kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Összefoglaló

Magyarországon a nyerstej országos termelői átlagára 75,89 forint/kg volt 2015 szeptemberében, ami 24 százalékos csökkenést jelent az előző év azonos hónapjának átlagárához képest. A nyerstej kiviteli ára 83,78 forint/kg volt ugyanekkor, egy év alatt 22 százalékkal esett, és 10 százalékkal haladta meg a belpiaci árat.

A németországi Élelmiszer-gazdasági Kutató Központ (*ife*) szeptemberi előrevetítése szerint az Európai Unió, az Egyesült Államok, Új-Zéland és Ausztrália együttes tejtermelése 2015-ben a 2014. évihez viszonyítva 1,3 százalékkal, 275 millió tonnára emelkedhet. A *Rabobank* októberi előrevetítése szerint a világ tejtermelése jelenleg még meghaladja a keresletet, azonban a déli félteke kínálata csökkenhet az „*El Niño*” jelenség hatására. Az elsősorban az EU-ból származó többlettermelés hatására készletek halmozódtak fel a világpiacon. A készletek várhatóan csökkennek és a jövő év közepére szintjük már normalizálódhat.

Az Európai Bizottság októberi előrevetítése szerint az EU tejfelvásárlása 1,1 százalékkal haladhatja meg 2015-ben az egy évvel korábbit és 2016-ban további 0,9 százalékos növekedésre lehet számítani.

Tejpiaci jelentés

Világ

A nyerstej termelői ára az Egyesült Államokban 31 százalékkal, az Európai Unióban 20 százalékkal, Új-Zélandon 16 százalékkal maradt el 2015 augusztusában az egy évvel korábbtól. Az Európai Bizottság októberi rövid távú előrejelzése szerint a termelők további ár-csökkenésre számíthatnak a következő időszakban, mivel a tejtermékeket a nyerstej árak két-három hónapos késéssel követik.

A világpiacra a teljes tejpor értékesítési ára (FOB Óceánia) 2015 41. hetén 60 százalékkal, a sovány tejporé 43 százalékkal, az ömlesztett vajé 21 százalékkal, a Cheddar sajté 10 százalékkal nőtt a 31. hetihez viszonyítva. A még mindig alacsony árak ellenére a magas készlettség miatt Kína teljes tejpor-importja 54 százalékkal, a vaj és vajzsír 32 százalékkal, a sovány tejporé 24 százalékkal esett 2015 első nyolc hónapjában az előző év azonos időszakához viszonyítva.

A németországi Élelmiszer-gazdasági Kutató Központ (ife) szeptemberi előrejelzése szerint az Európai Unió, az Egyesült Államok, Új-Zéland és Ausztrália együttes tejtermelése 2015-ben a 2014. évihez viszonyítva 1,3 százalékkal, 275 millió tonnára emelkedhet. Az Ausztrál Agrárgazdasági és Erőforrás-gazdálkodási Tudományok Hivatalának (ABARES) szeptemberi előrejelzése szerint a globális tejkínálat várhatóan emelkedik 2015-ben, mivel az Európai Unió és az USA 1–1 százalékos termelésbővülése ellensúlyozza Új-Zéland tejkibocsátásának 1 százalékos csökkenését. Az új-zélandi Fonterra tejfeldolgozó szeptember végi előrejelzése szerint a 2015/2016. szezonban (június-május) a szigetországban ennél erőteljesebb, 5 százalékos termelés-csökkenésre lehet számítani, aminek hatására a globális tejkínálat akár mérséklődhet is, és így a vártnál korábban emelkedhet a tejtermékek, majd ezt követően a nyerstej ára. A Rabobank októberi előrejelzése szerint a világ tejtermelése jelenleg még meghaladja a keresletet, azonban a déli félteke kínálata csökkenhet az „El Niño” jelenség hatására. Az elsősorban az EU-ból származó többlettermelés következtében készletek halmozódtak fel a világpiacra. A készletek várhatóan csökkennek és a jövő év közepére szintjük már normalizálódhat.

Az USA-ban az erőteljes belpiaci kereslet miatt nőtt a vaj és a sajt ára 2015 első félévében. A vaj ára 21 százalékkal, a 40 fontos Cheddar tömbsajté 12 százalékkal, az 50 fontos hordós sajté 11 százalékkal haladta meg a vizsgált időszakban az egy évvel korábbit. A termelők a világpiac helyett a belpiacon értékesítették a termékeket. Ennek hatására a vaj exportja 74 százalékkal, a sajté 12 százalékkal csökkent az év első hat hónapjában az egy évvel korábbihoz képest. A sajt- és a vajimport 2015 második félévében várhatóan emelkedik és az export viszonylag alacsony szinten marad, amit az erőteljes belpiaci keresletnövekedés és a dollár felértékelődése okozhat.

Kína tejtermékek iránti importkereslete 2014 közepe óta csökken, mivel a tejporkészlet megnőtt és a tejtermékek kereskedelmi eladása csökkent. A teljes és a sovány tejpor importjának csökkenése várhatóan folytatódik 2015 hátralévő részében és a készletek apadásával 2016-ban csak kismértékű növekedésre lehet számítani. A teljes és a sovány tejpor importja az év első nyolc hónapjában jelentősen zuhant, míg a tejsavóé, a folyadék-tejé és a sajté emelkedett az előző év azonos időszakához képest. Összességében tejjegyenértékben kifejezve Kína tej- és tejtermékimportja 32 százalékkal esett a vizsgált időszakban, azonban augusztusban a csökkenés már csak 4 százalékos volt.

Kevésbé valószínű, hogy Oroszország a korábbi évek tejtermékmennyiségét fogja importálni az energiaárak és a reáljövedelmek csökkenése, a rubel gyengülése és a belső termelés növekedése miatt. Oroszország sajtfigyaszta és sajtimportja 2015-ben elmaradhat az elmúlt évitől, mivel az embargó alá nem eső országokból kevesebbet importálnak és a belpiaci termelés nem bővül. Oroszország augusztus 19-én feloldotta Új-Zéland importtilalmát, de nem várható nagy mennyiségű sajt behozatala a szigetországból. Az olcsóbb tejfehérjéből és növényi zsírokból előállított analóg sajtok termelésének növekedése figyelhető meg Oroszországban.

A kereslet élénkülése várható Dél-Kelet Ázsiában, a Közel-Keleten és Észak-Afrika országaiban. Algériában tavaly soványtejpor-készleteket halmoztak fel, így az ország 2015 első félévében 30 százalékkal kevesebb sovány tejpport vásárolt az EU-ból, mint egy évvel korábban.

Európai Unió

A nyerstej azonnali (spot) piaci ára Olaszországban a 36–43. hét között nem változott jelentősen, míg Hollandiában a 41. heti esést követően, a 42. héten 9 százalékkal emelkedett. Hollandiában a nyerstej spot piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel 4,4 százalék zsírtartalomra vonatkozóan 25,5 euró/100 kg volt a 42. héten. Az olaszországi Veronában a nyerstej spot piaci ára október 19-én áfa nélkül, szállítási költséggel 35,5 euró/100 kg, a Németországból és Ausztriából származó 3,6 százalék zsírtartalmú nyerstejé 33 euró/100 kg, a fölözötté 19 euró/100 kg volt. Olaszországban, Lodi városában október 12-én a nyerstej spot piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel, 60 napos fizetési határidővel 35,75 euró/100 kg, a 3,6 százalék zsírtartalmú Franciaországból származó nyerstejé 33,25 euró/100 kg, a Németországból származóé 34,5 euró/100 kg, a fölözötté 20,5 euró/100 kg volt.

Az *ife* havi rendszerességgel közzéteszi a nyerstej alapanyagértékét 4,0 százalék zsír- és 3,4 százalék fehérje beltartalomra vonatkozóan. Az alapanyagérték tükrözi a nyerstej összetevőinek (zsír, fehérje) árát, amelyet a hannoveri és a kempteni árutőzsde vaj és sovány tejpor jegyzései alapján határoznak meg. A zsírérték 2 százalékkal, a fehérjeérték 6 százalékkal nőtt, így az alapanyagérték 4 százalékkal volt magasabb 2015 szeptemberében az előző havihoz képest.

Németországban az ömlesztett vaj értékesítési ára a 34–42. hét között 13 százalékkal, a sovány tejporé a 37–42. hét között 11 százalékkal emelkedett. A kempteni árutőzsdén a 25 kg kiszerelésű ömlesztett vaj értékesítési ára 302,5 euró/100 kg, a 25 kg kiszerelésű zsákos, élelmezési célú (intervenciós minőségű) sovány tejporé 185 euró/100 kg volt. Az intervenciós árszintnél az ömlesztett vaj ára 36 százalékkal, a sovány tejporé 6 százalékkal volt magasabb a vizsgált héten.

Az Európai Bizottság adatai szerint az Európai Unióban 2015. július 13-a és október 11-e között sovány tejporból 22 954 tonna került intervenciós felajánlásra, míg a vaj intervenciós készlete továbbra is üres. A vaj magántárolási felajánlása 2014. december 29. és 2015. október 11. között 153 495 tonna, a sovány tejporé ugyanebben az időszakban 51 092 tonna, a sajt magántárolási felajánlása szeptember 8-a és szeptember 28-a között 100 803 tonna volt. A vaj magántárolási készlete augusztus végén 99 467 tonna, a sovány tejpor

magántárolási készlete 24 127 tonna, a sajt magántárolási készlete 16 619 tonna volt.

Az Európai Bizottság októberi előrevetítése szerint az EU tejfelvásárlása 1,1 százalékkal haladhatja meg 2015-ben az egy évvel korábbit és 2016-ban további 0,9 százalékos növekedésre lehet számítani. A kibocsátás növekedését a tejhasznú tehénállomány gyarapodása okozza, amiről a termelők már több mint egy évvel a tejkvóta megszüntetése előtt döntöttek. A tejkvóta megszüntetése után, április és július között az EU tejfelvásárlása 2,5 százalékkal nőtt az előző év azonos időszakához képest. A tagállamok között azonban lényeges különbségek mutatkoznak: erőteljesen bővíthet az idén a beszállított tej mennyisége Hollandiában, Írországon, Lengyelországban, az Egyesült Királyságban, Spanyolországban és Dániában, míg alacsonyabb lehet a kibocsátás Franciaországban és Németországban. Csehországban, Magyarországon, Szlovákiában és Portugáliában bár az év eddig eltelt részében növekedés figyelhető meg, azonban a következő hónapokban a tejtermelés növekedése lelassulhat az alacsony nyerstejének miatt.

Az EU-ban a vaj termelése 5 százalékkal haladhatja meg az idén az egy évvel korábbit. A vaj többlettermelését könnyedén felszívja a belpiaci fogyasztás. Várhatóan a vaj piaci részesedést szerez a margarintól. A vaj és a vajzsír exportja 150 ezer tonnát érhet el 2015-ben, 13 százalékkal haladhatja meg az egy évvel korábbit. A kivitel Szaúd-Arábiába, az USA-ba, Egyiptomba és Szingapúrba bővíthet.

Az EU soványtejpor-termelése 8 százalékkal nőhet az idén a tavalyihoz képest. A sovány tejpor exportja 9 százalékkal emelkedett az év első hét hónapjában az egy évvel korábbihoz képest. Az alacsony árak lehetővé tették a közel-keleti és a dél-kelet ázsiai országok számára, hogy nagyobb mennyiséget vásároljanak, azonban csökkent az Algériába, Kínába és Indonéziába irányuló export. Az olajtermelő országokban az olaj alacsony ára és a magas készlet szint miatt a sovány tejpor exportjának növekedése lelassulhat az év hátralévő részében, így 2015-ben 5 százalékkal, 678 ezer tonnára nőhet a sovány tejpor kiszállítása az előző évihez viszonyítva.

A sajt belpiaci felhasználásának bővülését különösen az ipari felhasználásának (szendvicsek, pizzák, burgerek) növekedése teszi lehetővé. Az EU sajtexportja az orosz piac elvesztése miatt 11 százalékkal csökkent az év első hét hónapjában az előző év azonos időszakához viszonyítva, azonban a más célpiacokra irányuló kivitel nőtt, éves szinten kivitele összesen 4,5

százalékkal, 687 ezer tonnára csökkenhet.

A teljes tejpör előállítására várhatóan azért csökken az idén, mivel erős az új-zélanddal folyó verseny, alacsonyabb a kínai kereslet és a tejfeldolgozók inkább sovány tejpört és vajat gyártanak. A teljes tejpör termelése várhatóan 4,5 százalékkal, a belpiaci felhasználása 5 százalékkal, az exportja 4 százalékkal csökkenhet az idén a 2014. évihez viszonyítva.

Magyarország

Magyarországon a nyerstej országos termelői átlagára 75,89 forint/kg volt 2015 szeptemberében, ami 24 százalékos csökkenést jelent az előző év azonos hónapjának átlagárához képest. A nyerstej felvásárlása 8 százalékkal nőtt ugyanekkor. Az Európai Bizottság adatai szerint az év első hét hónapjában Magyarországon 6 százalékkal nőtt a nyerstej felvásárlása az egy évvel korábbihoz viszonyítva. Egyedül Írországból figyelhető meg a hazainál erőteljesebb, 9 százalékos felvásárlás-bővülés. A zsírtartalom 0,08 százalékpontos és

a fehérjetartalom 0,09 százalékpontos javulása hozzájárult a nyerstej árának 1 százalékos növekedéséhez szeptemberben az augusztusihoz képest.

Magyarországon a nyerstej kiviteli ára 83,78 forint/kg volt szeptemberben, egy év alatt 22 százalékkal esett, és 10 százalékkal haladta meg a belpiaci árat. Az AKI PÁIR adatai szerint a nyerstej kiszállítása 8 százalékkal csökkent a vizsgált időszakban, ezen belül a termelők és a kereskedők 2 százalékkal, a feldolgozók 17 százalékkal kevesebb nyerstejet exportáltak. A termelők és a kereskedők nyerstejkivitele 79 százalékkal haladta meg a feldolgozókét.

Az AKI PÁIR adatai szerint a trappista sajt belföldi értékesítési ára 18 százalékkal, a tehéntúrós 17 százalékkal, a 2,8 százalékos zsírtartalmú dobozos friss tej 14 százalékkal, a tejföl 13 százalékkal csökkent 2015 szeptemberében az előző év azonos hónapjához képest. A KSH adatai szerint a trappista tömbsajt fogyasztói ára 18 százalékkal, a pasztörözött 2,8 százalékos zsírtartalmú friss tej 12 százalékkal volt alacsonyabb ugyanebben az összehasonlításban.

Agrárpolitikai hírek

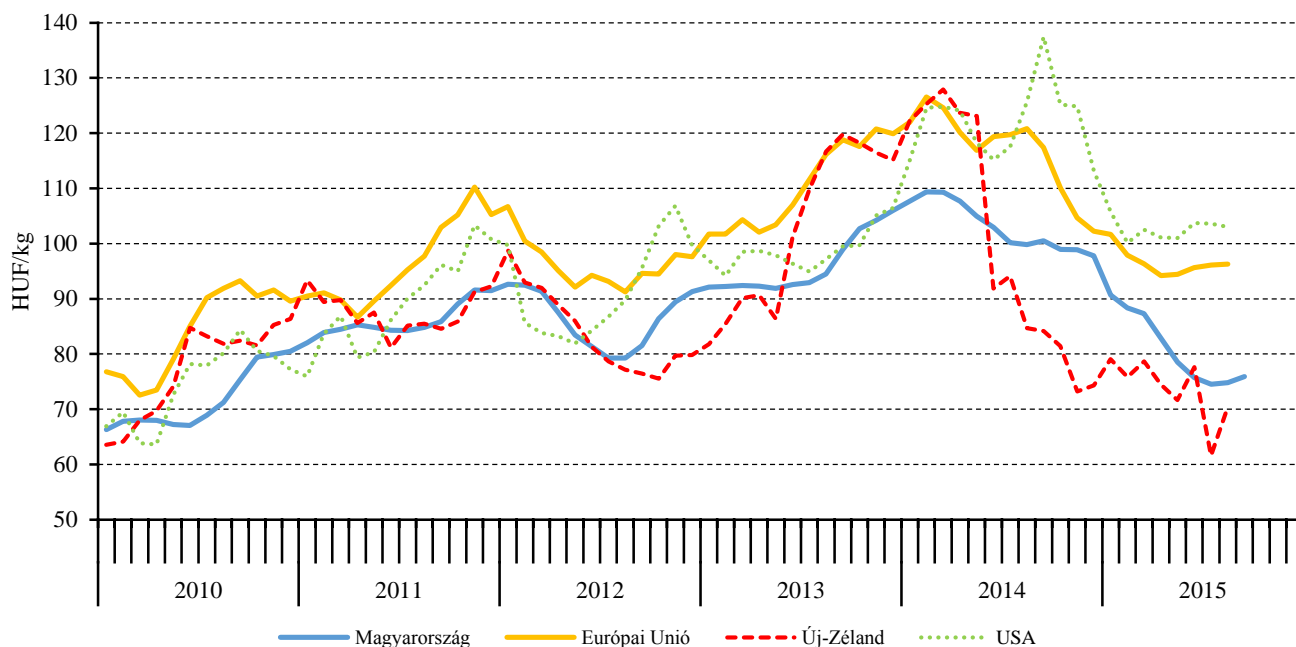
- A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal 119/2015. (IX. 25.) és 120/2015. (IX. 25.) számú közleménye szerint a sovány tejpör és a vaj rögzített áron történő felvásárlásáról szóló kérelmet 2015. január 1. és december 31. között, a sovány tejpör és a vaj magántárolási kérelmét 2016. február 29-ig lehet benyújtani.
- A Bizottság (EU) 2015/1748 végrehajtási rendelete (2015. szeptember 30.) szerint lehetővé kell tenni a tagállamok részére, hogy a 2015-ös kifizetési évben nagyobb mértékű előleget folyósítsanak a kedvezményezettek részére. A tagállamoknak október 16-tól november 30-ig van lehetősége az előleg fizetésére, melynek

mértéke a korábbi években a közvetlen kifizetések esetében 50 százalék, a területalapú, illetve állatokkal kapcsolatos támogatási intézkedések esetében pedig legfeljebb 75 százalék volt. A tagállamok a 2015-ös kifizetési év tekintetében a közvetlen kifizetések esetében 70 százalékos mértékű, a vidékfejlesztési támogatások esetében legfeljebb 85 százalékos mértékű előleget folyósíthatnak. A 2015-ös kifizetési év tekintetében a közvetlen kifizetések esetében a tagállamok az elvégzendő adminisztratív ellenőrzések lezárultát követően folyósíthatnak előleget.

Ábrák, táblázatok

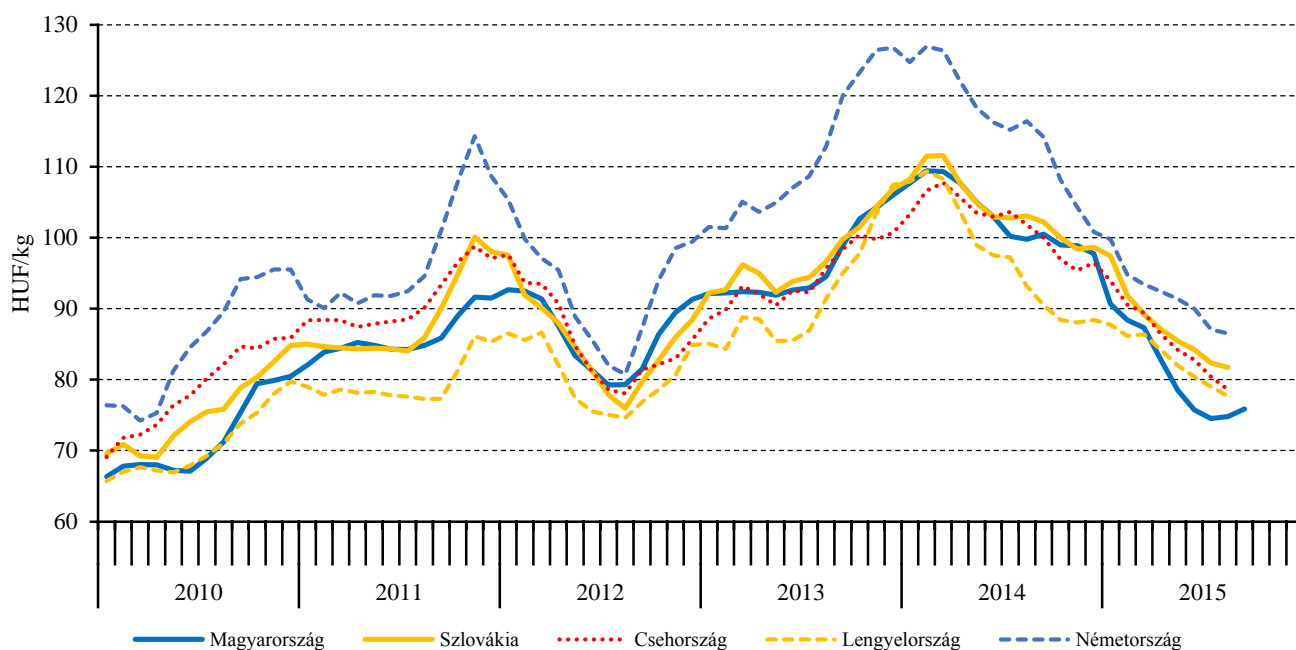
Nyerstej

1. ábra: A nyerstej havi termelői árának alakulása a világon (2010-2015)

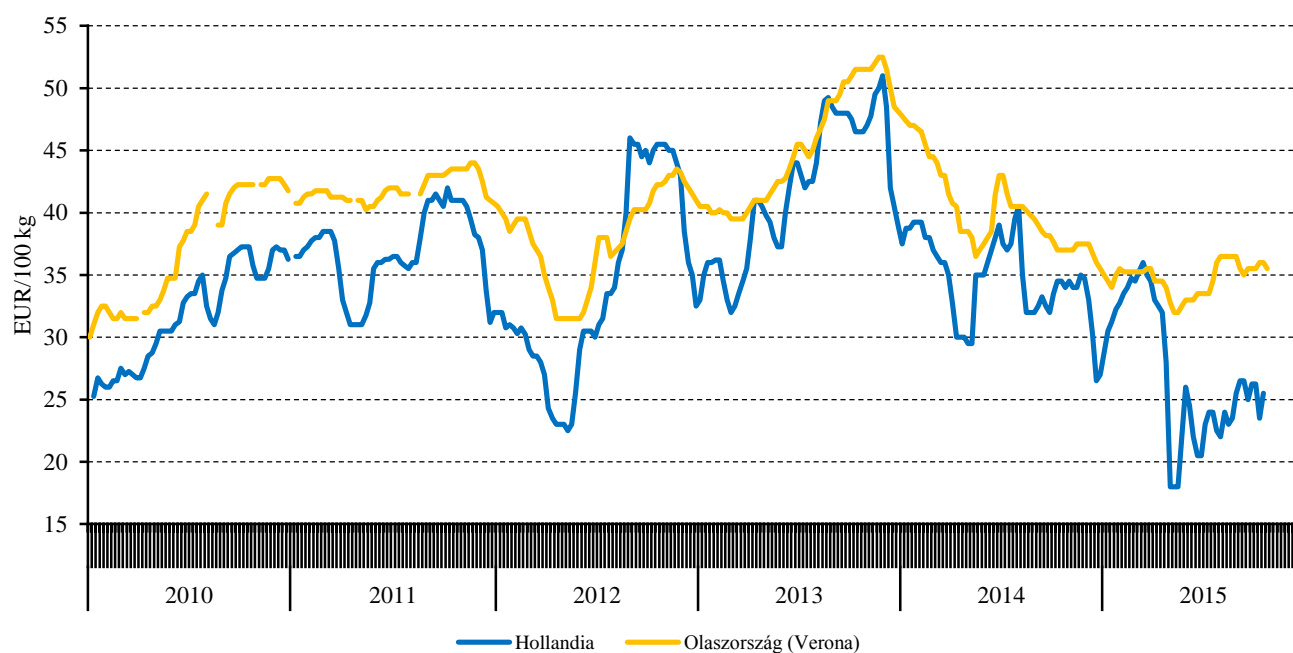
Forrás: AKI PÁIR, LTO, USDA

2. ábra: A nyerstej havi termelői ára néhány európai országban (2010-2015)

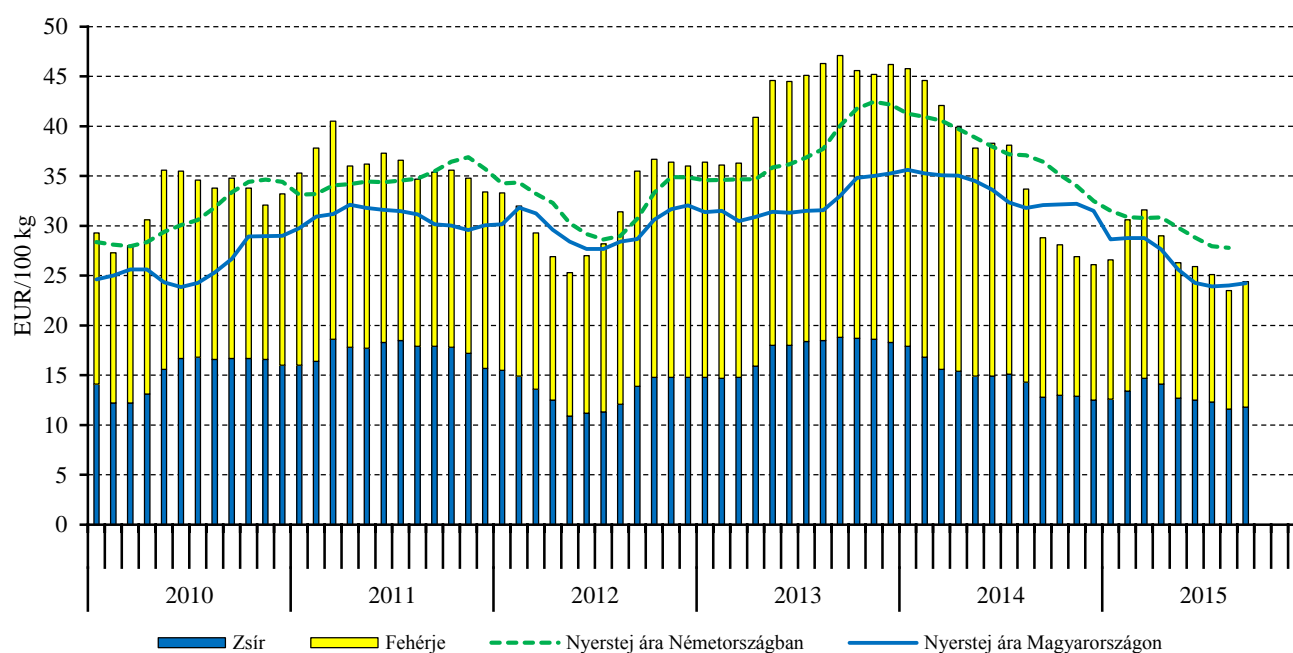
Forrás: AKI PÁIR, PPA ATIS, MZCR, GUS, BLE-BMELV-Európai Bizottság

3. ábra: A nyerstej heti azonnali (spot) piaci ára Olaszországban és Hollandiában (2010-2015)

Forrás: CCIAA di Verona, DCA-Markt

4. ábra: A nyerstej havi alapanyagértéke és ára Németországban, a nyerstej ára Magyarországon (2010-2015)

Forrás: ife, BLE-BMELV, Európai Bizottság, AKI PÁIR

1. táblázat: **A nyerstej termelői ára^{a)} Magyarországon**

	Körzetek			Országos				
	Alföld ^{b)}	Dunántúl ^{c)}	Észak-Magyarország ^{d)}	2014. IX.	2015. VIII.	2015. IX.	2015. IX./ 2014. IX. (százalék)	2015. IX./ 2015. VIII. (százalék)
Alapár (HUF/kg)	75,05	73,40	80,42	97,29	73,87	74,31	76,37	100,60
Felvásárlás (tonna)	32 297	52 576	3 827	82 157	94 003	88 700	107,96	94,36
Átlagár (HUF/kg)	75,67	75,72	80,09	100,48	74,81	75,89	75,53	101,45
Fehérje (százalék)	3,27	3,32	3,23	3,31	3,21	3,30	99,52	102,63
Zsír (százalék)	3,60	3,64	3,55	3,74	3,54	3,62	96,81	102,27

^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.

^{b)} A feldolgozó székhelye szerint Alföld: Észak-Alföldi régió, Dél-Alföldi régió.

^{c)} A feldolgozó székhelye szerint Dunántúl: Közép-Dunántúli régió, Nyugat-Dunántúli régió, Dél-Dunántúli régió.

^{d)} A feldolgozó székhelye szerint Észak-Magyarország: Budapest, Pest megye, Észak-Magyarországi régió.

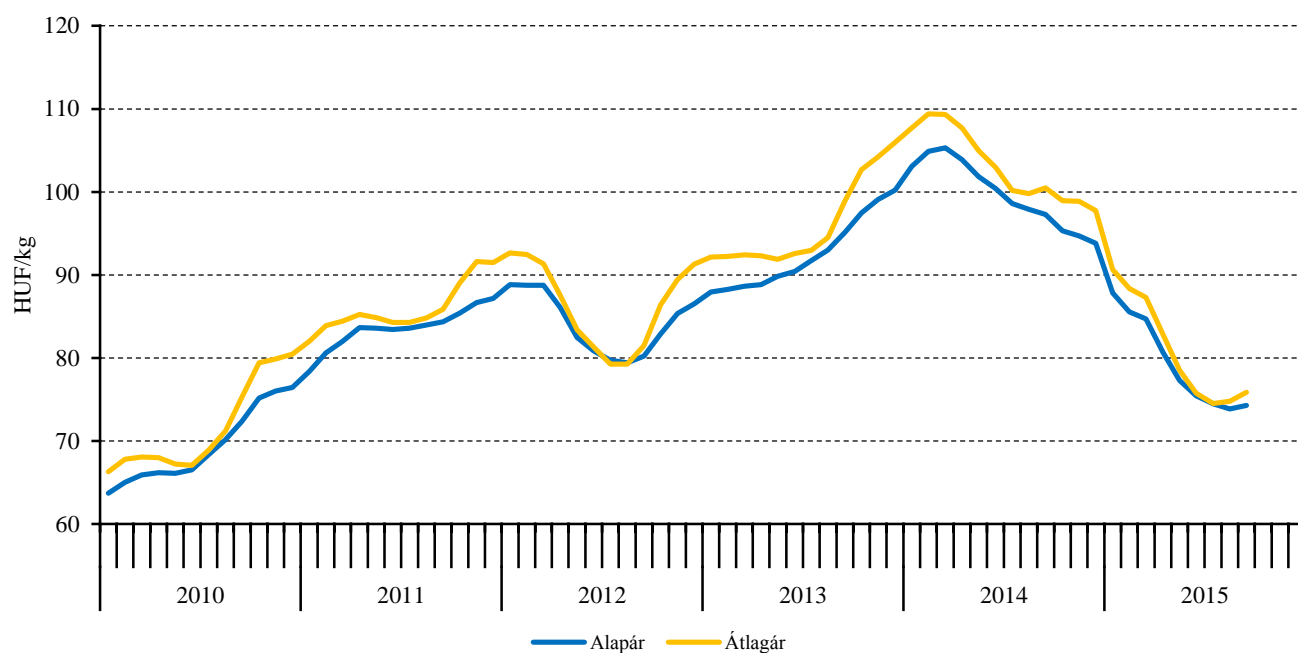
Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat: **A nyerstej kiviteli ára^{a)} Magyarországon**

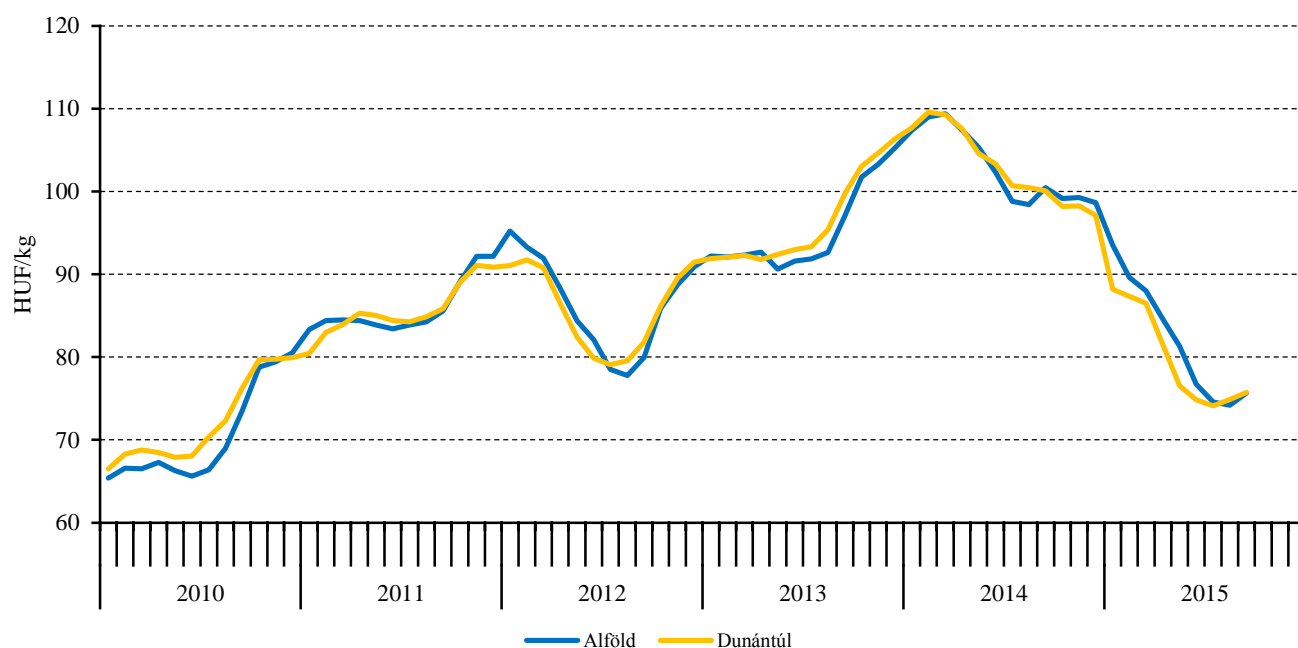
	2014. IX.	2015. VIII.	2015. IX.	2015. IX./ 2014. IX. (százalék)	2015. IX./ 2015. VIII. (százalék)
Mennyiség (tonna)	16 670	17 736	15 288	91,71	86,20
Átlagár (HUF/kg)	107,00	83,89	83,78	78,30	99,87
Fehérje (százalék)	3,29	3,22	3,21	97,66	99,86
Zsír (százalék)	3,71	3,59	3,60	97,02	100,12

^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és teljes tejre vonatkozik.

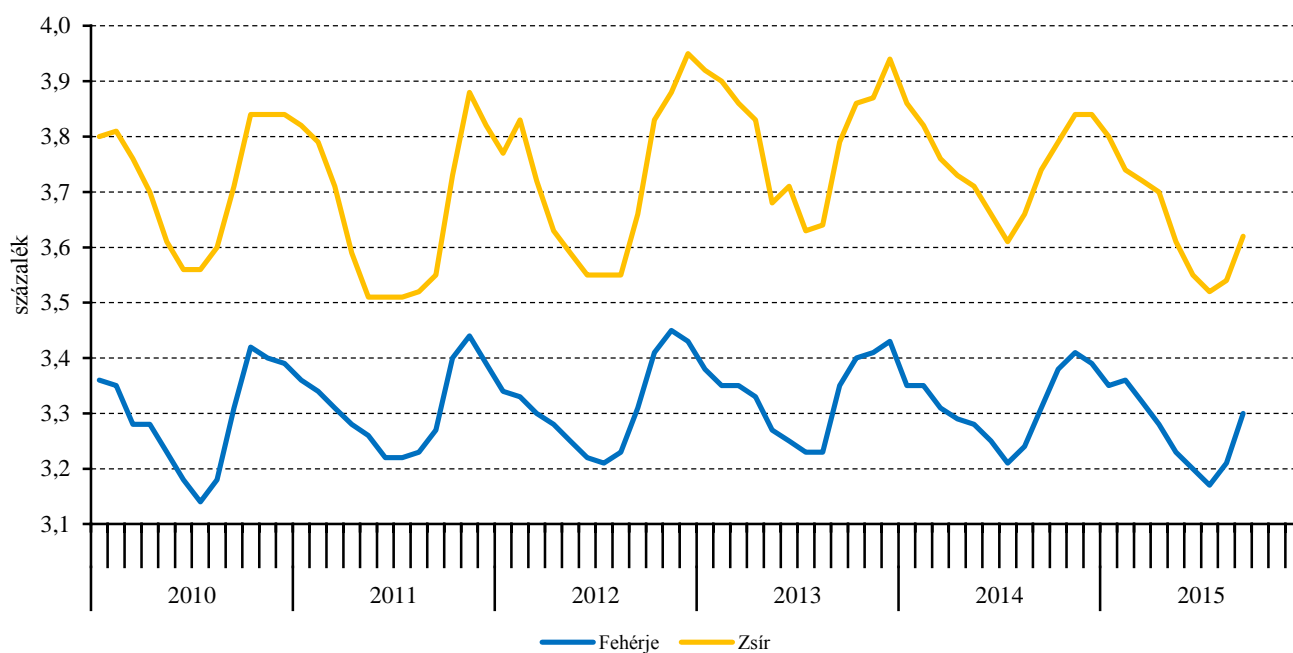
Forrás: AKI PÁIR

5. ábra: A nyerstej országos havi termelői alap- és átlagára^{a)} Magyarországon (2010-2015)

^{a)} A nyerstej valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

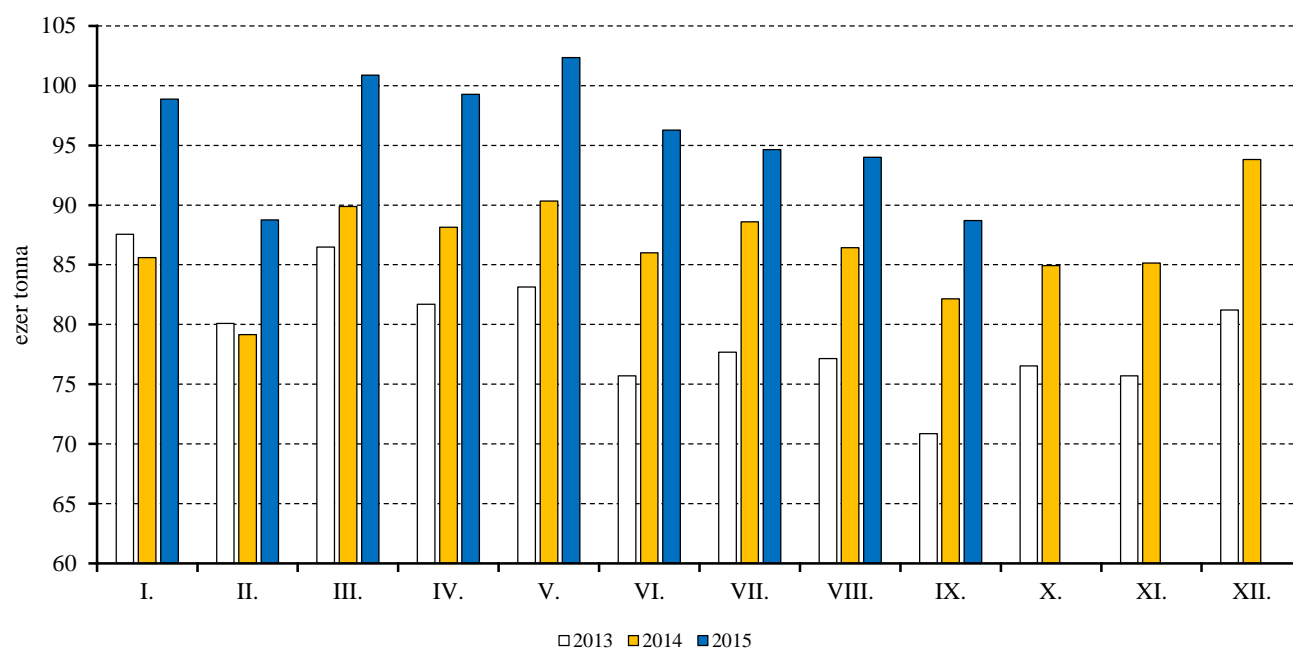
6. ábra: A nyerstej havi termelői átlagára^{a)} régióként Magyarországon (2010-2015)

^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

7. ábra: A nyerstej havi beltartalma^{a)} Magyarországon (2010-2015)

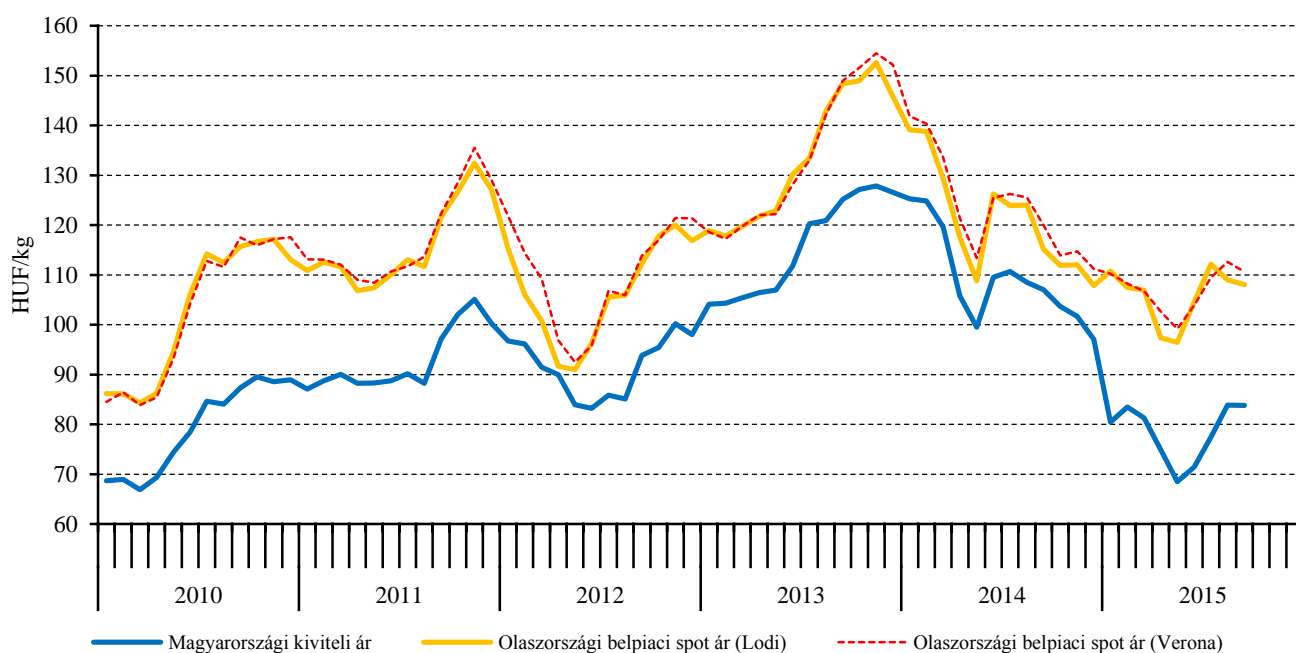
^{a)} A nyerstej beltartalma összes minőségi kategóriára vonatkozik.
 Forrás: AKI PÁIR

8. ábra: A felvásárolt nyerstej havi mennyisége Magyarországon (2013-2015)

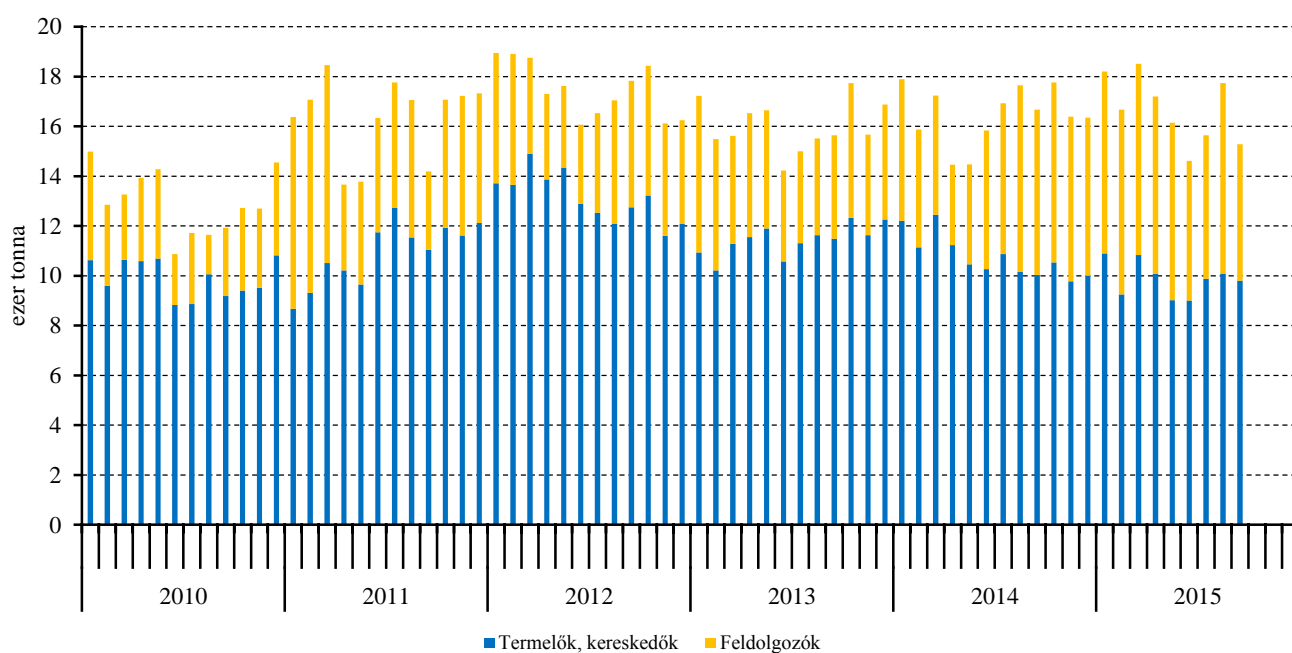
Forrás: AKI PÁIR

9. ábra: A teljes nyerstej havi kiviteli ára Magyarországon és a nyerstej ára Olaszországban (2010-2015)

Forrás: AKI PÁIR, CCIAA di Lodi, CCIAA di Verona

10. ábra: A termelők, a kereskedők és a feldolgozók havi nyerstejkivitele Magyarországon (2010-2015)

Forrás: AKI PÁIR

3. táblázat: A nyerstej ára az Európai Unióban (2015. október 7-ig beérkezett adatok)

	2014. VIII.		2015. VII.		2015. VIII.		2015. VIII./	2015. VIII./
	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg	2014. VIII. (százalék)	2015. VII. (százalék)
Ausztria	38,37	120,45	31,77	98,97	32,04	99,66	82,74	100,70
Belgium	34,36	107,86	26,70	83,17	27,21	84,64	78,47	101,77
Dánia	38,00	119,29	30,90	96,26	29,92	93,07	78,02	96,69
Egyesült Királyság	38,08	119,54	32,04	99,81	31,65	98,45	82,36	98,64
Finnország	46,37	145,56	36,76	114,51	37,33	116,11	79,77	101,40
Franciaország	38,43	120,64	30,94	96,38	32,46	100,97	83,70	104,76
Görögország	42,31	132,82	41,54	129,40	41,58	129,33	97,37	99,95
Hollandia	39,75	124,78	30,00	93,45	28,50	88,65	71,05	94,86
Írország	36,52	114,64	27,10	84,42	27,97 ^{a)}	87,00	75,89	103,06
Luxemburg	36,57	114,80	28,02	87,29	28,48	88,59	77,17	101,49
Németország	37,09	116,43	27,94	87,04	27,78	86,41	74,22	99,28
Olaszország	39,73	124,72	34,49	107,44	32,24	100,28	80,40	93,34
Portugália	33,31	104,56	28,10	87,53	28,18	87,65	83,83	100,14
Spanyolország	33,79	106,07	28,83	89,81	29,03 ^{a)}	90,30	85,13	100,55
Svédország	36,78	115,46	30,71	95,67	29,24 ^{a)}	90,95	78,77	95,07
Ciprus	54,89	172,31	55,81	173,85	54,97	170,98	99,23	98,35
Csehország	32,54	102,15	25,87	80,59	25,32	78,76	77,10	97,73
Észtország	29,88	93,80	23,89	74,42	22,36	69,55	74,15	93,46
Lengyelország	30,18	94,74	26,96	83,98	26,54	82,55	87,13	98,30
Lettország	27,21	85,42	21,04	65,54	20,40	63,45	74,28	96,81
Litvánia	24,27	76,19	19,95	62,15	19,08	59,35	77,90	95,49
Magyarország	31,80	99,79	23,90	74,51	24,03	74,81	74,97	100,40
Málta	49,12	154,19	46,49	144,82	46,49 ^{a)}	144,61	93,79	99,85
Szlovákia	32,84	103,09	26,43	82,33	26,25	81,65	79,20	99,17
Szlovénia	33,79	106,07	27,25	84,89	27,36	85,10	80,23	100,25
Bulgária	33,84	106,23	26,19	81,58	27,22	84,67	79,70	103,79
Románia	29,05	91,19	23,64	73,64	24,21	75,30	82,57	102,25
Horvátország	33,97	106,64	30,78	95,88	31,05	96,58	90,57	100,73
EU-28	36,92	115,90	29,70	92,52	29,56	91,95	79,34	99,38

^{a)} A tagállam becslése.

Megjegyzés: A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre vonatkozik. Átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.

Forrás: AKI PÁIR, Európai Bizottság

4. táblázat: A nyerstej ára a harmadik országokban

Ország	2014. VIII.		2015. VII.		2015. VIII.		2015. VIII./ 2014. VIII.	2015. VIII./ 2015. VII.
	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg	(százalék)	(százalék)
Argentína	27,33	87,15	29,62	92,35	26,73	83,82	97,80	90,24
Brazília	35,27	110,71	29,18	91,08	26,91	84,04	76,30	92,23
Japán	70,89	222,50	74,59	232,18	73,80	229,90	104,11	98,95
Svájc	55,95	175,58	57,09	177,92	–	–	–	–
Új-Zéland	26,97	84,66	19,76	61,56	22,58	70,31	83,72	114,27
USA	40,12	125,88	33,33	103,72	33,10	103,15	82,50	99,31

Megjegyzés: Új-Zéland 4,2 százalék zsír-, 3,4 százalék fehérje-, USA 3,7 százalék zsírtartalom. Átszámítva az MNB és az ECB hivatalos középárfolyamán.
 Forrás: SAGPyA, CEPEA, JSB, BLW, LTO, USDA

5. táblázat: A nyerstej ára^{a)} az Európai Unió meghatározó tejfeldolgozóinál

Ország	Feldolgozó						EUR/100 kg
		2014. VIII.	2015. VII.	2015. VIII.	2015. VIII./ 2014. VIII.	2015. VIII./ 2015. VII.	(százalék)
Belgium	Milcobel	34,78	28,49	28,49	81,91	100,00	
Németország	Müller (Leppersdorf)	36,47	26,87	26,87	73,68	100,00	
Németország	DMK	37,07	27,17	26,18	70,62	96,36	
Dánia	Arla Foods	37,16	28,90	27,92	75,13	96,61	
Finnország	Hämeenlinnan Osuusmeijeri	46,35	37,78	39,72	85,70	105,13	
Franciaország	Bongrain CLE (Basse Normandie)	41,17	33,91	34,98	84,96	103,16	
Franciaország	Danone (Pas de Calais)	39,05	37,76	37,36	95,67	98,94	
Franciaország	Lactalis (Pays de la Loire)	38,46	33,57	33,23	86,40	98,99	
Franciaország	Sodiaal	42,04	32,81	35,91	85,42	109,45	
Nagy-Britannia	Dairy Crest (Davidstow)	41,22	35,26	35,24	85,49	99,94	
Nagy-Britannia	First Milk	36,48	27,28	27,00	74,01	98,97	
Írország	Glanbia	32,98	24,98	24,98	75,74	100,00	
Írország	Kerry Agribusiness	34,92	26,52	26,52	75,95	100,00	
Olaszország	Granarolo (North)	43,87	38,29	38,29	87,28	100,00	
Hollandia	DOC Kaas	35,38	24,67	24,19	68,37	98,05	
Hollandia	Friesland Campina	38,66	29,17	27,71	71,68	94,99	
EU átlag	-	38,50	30,84	30,91	80,28	100,24	

^{a)} Adó nélkül, 4,2 százalék zsír- és 3,4 százalék fehérjetartalomra vonatkozóan, csíraszám 24 999 és szomatikus sejtszám 249 999.
 Forrás: LTO

Tejtermékek

6. táblázat: A folyadéktej feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	2014. IX.	2015. VIII.	2015. IX.	2015. IX./ 2014. IX. (százalék)	2015. IX./ 2015. VIII. (százalék)
Polytej, 2,8 százalék zsírtartalom	151,66	126,55	125,63	82,84	99,28
Dobozos tej, 2,8 százalék zsírtartalom	162,27	138,52	139,02	85,67	100,36
Dobozos tartós tej, 2,8 százalék zsírtartalom	164,80	142,35	142,68	86,58	100,24
Dobozos tartós tej, 1,5 százalék zsírtartalom	139,64	113,72	110,99	79,48	97,60

Forrás: AKI PÁIR

7. táblázat: A tejtermékek feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	2014. IX.	2015. VIII.	2015. IX.	2015. IX./ 2014. IX. (százalék)	2015. IX./ 2015. VIII. (százalék)
Adagolt vaj	1 462,79	1 289,06	1 284,45	87,81	99,64
Natúr vajkrém	884,48	792,93	796,41	90,04	100,44
Tehéntúró	702,31	568,82	581,74	82,83	102,27
Tejföl	420,58	366,27	364,96	86,78	99,64
Natúr joghurt	337,25	227,68	231,57	68,66	101,71
Gyümölcsös joghurt	418,49	312,77	321,66	76,86	102,84
Kefir	296,01	232,13	232,56	78,57	100,18
Trappista sajt	1 169,81	915,98	958,04	81,90	104,59
Ömlesztett sajt	1 080,27	1 014,43	1 021,37	94,55	100,68

Forrás: AKI PÁIR

8. táblázat: Magyarország tejtermék-külkereskedelmének mennyisége

tonna

Megnevezés	2014. I-VII.		2015. I-VII.		2015. I-VII./2014. I-VII. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín ^{a)}	62 471	248 363	65 004	275 001	104,05	110,73
0402 Tej és tejszín ^{b)}	7 506	561	4 567	118	60,84	21,12
0403 Kefir, joghurt	23 706	3 277	27 346	1 648	115,35	50,28
0404 Tejsavó	4 640	19 366	5 248	20 456	113,10	105,63
0405 Vaj és vajkrém	3 828	491	4 295	493	112,20	100,41
0406 Sajt és túró	28 343	12 604	30 009	13 482	105,88	106,97

^{a)} Nem sűrítve, nem édesítve.^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

Forrás: KSH

9. táblázat: Magyarország tejtermék-külkereskedelmének értéke

ezer HUF

Megnevezés	2014. I-VII.		2015. I-VII.		2015. I-VII./2014. I-VII. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín ^{a)}	11 163 393	30 916 414	10 261 655	25 956 036	91,92	83,96
0402 Tej és tejszín ^{b)}	4 829 704	536 447	2 804 785	114 618	58,07	21,37
0403 Kefir, joghurt	7 573 406	1 144 064	8 461 227	606 264	111,72	52,99
0404 Tejsavó	2 390 844	2 986 496	2 475 060	2 728 481	103,52	91,36
0405 Vaj és vajkrém	4 521 204	490 131	4 496 983	432 671	99,46	88,28
0406 Sajt és túró	29 216 594	16 107 587	26 688 024	16 775 635	91,35	104,15
Összesen	59 695 144	52 181 139	55 187 734	46 613 706	92,45	89,33

^{a)} Nem sűrítve, nem édesítve.^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

Forrás: KSH

10. táblázat: A tejtermékek külkereskedelmi ára Magyarországon

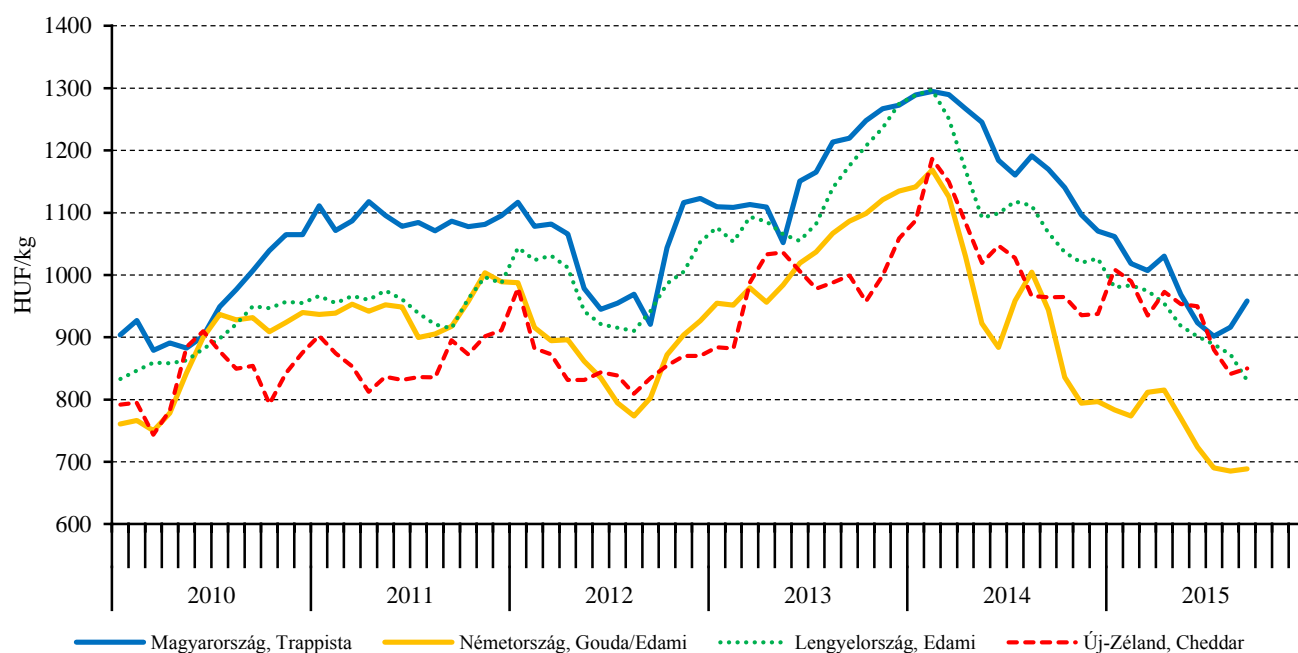
HUF/kg

Megnevezés	2015. I-VII.		2014. I-VII.		2015. I-VII./2014. I-VII. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín ^{a)}	178,70	124,48	157,86	94,39	88,34	75,82
0402 Tej és tejszín ^{b)}	643,44	956,72	614,15	967,84	95,45	101,16
0403 Kefir, joghurt	319,47	349,08	309,42	367,95	96,85	105,40
0404 Tejsavó	515,31	154,21	471,65	133,38	91,53	86,49
0405 Vaj és vajkrém	1 181,05	998,22	1 047,03	877,60	88,65	87,92
0406 Sajt és túró	1 030,81	1 277,96	889,33	1 244,28	86,27	97,36

^{a)} Nem sűrítve, nem édesítve.^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

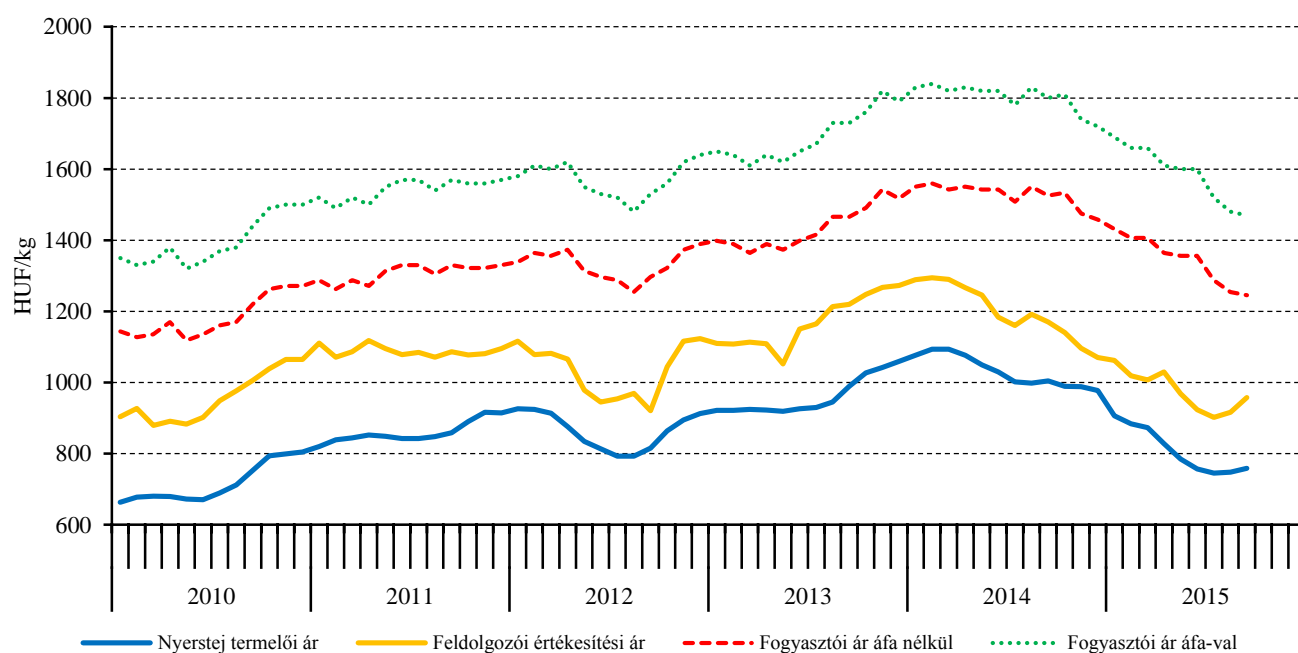
Forrás: KSH

11. ábra: A sajt havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2015)

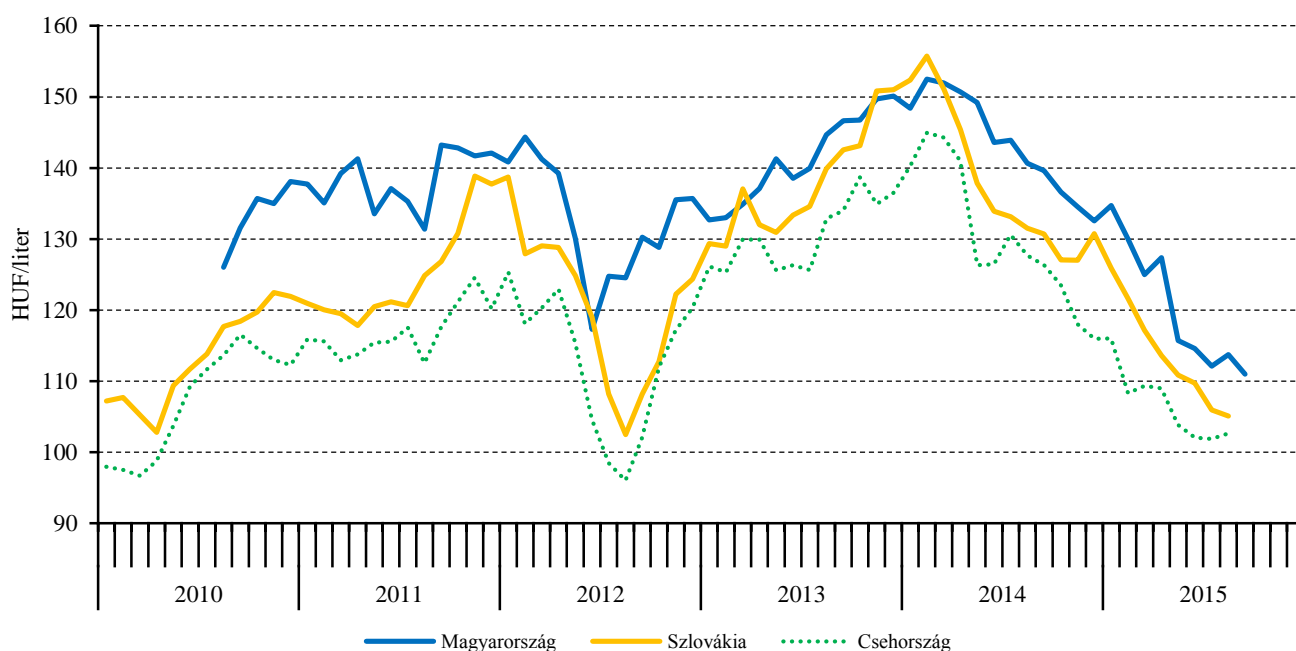
Forrás: AKI PÁIR, Kempteni árutőzsde – ZMP, Hannoveri árutőzsde – CLAL, GUS-ARR, USDA

12. ábra: A Trappista sajt fázisárainak havi alakulása Magyarországon (2010-2015)

Megjegyzés: A termelői ár 10 kg nyerstaj árának felel meg.

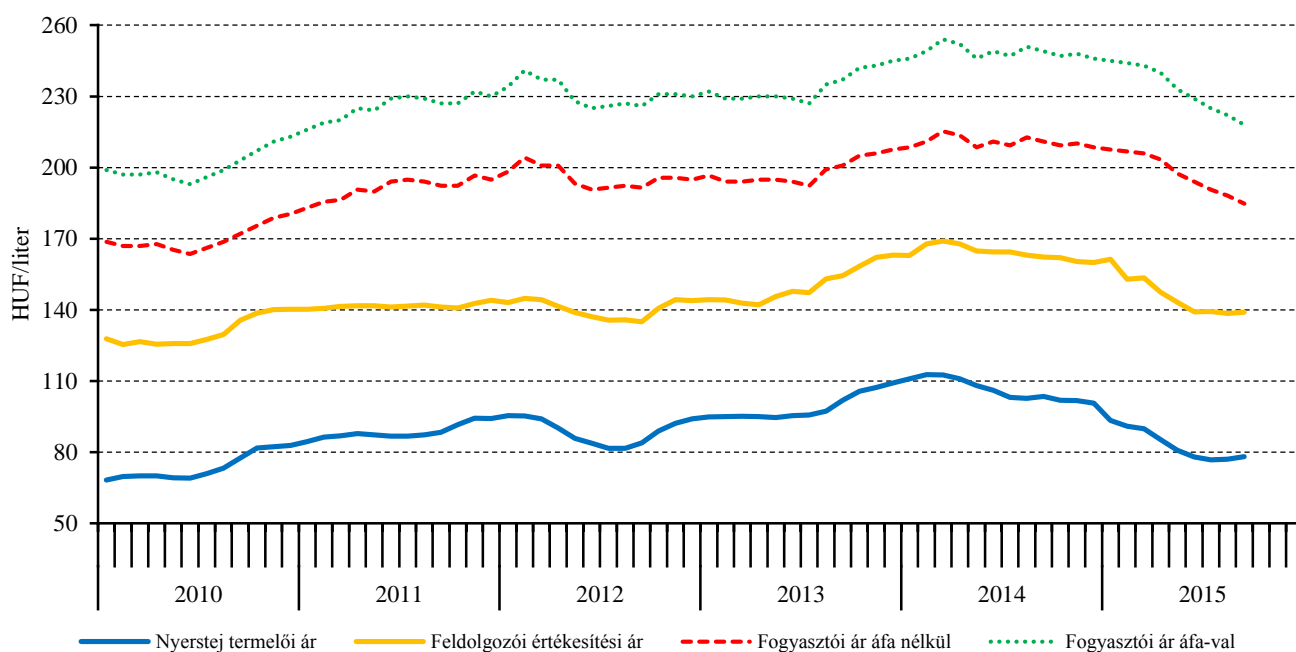
Forrás: AKI PÁIR, KSH

13. ábra: A folyadéktej^{a)} havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2015)

^{a)} 1,5 százalék zsírtartalom dobozos tartós.

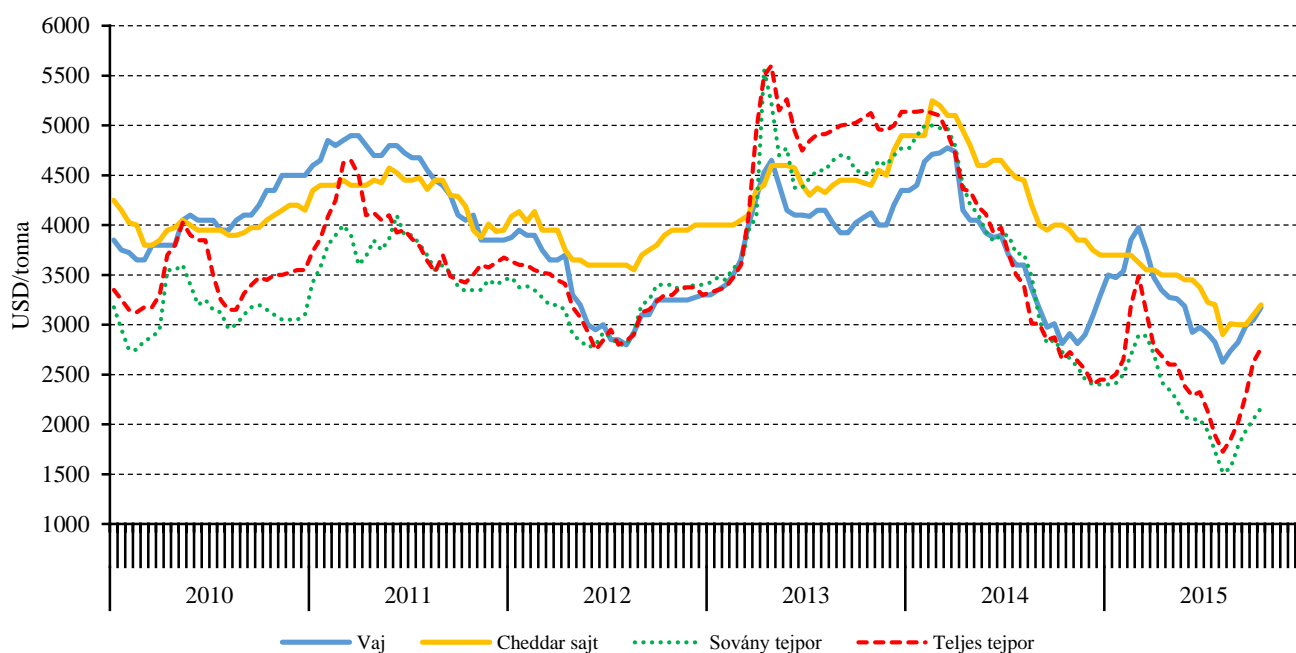
Forrás: AKI PÁIR, PPA ATIS, MZCR

14. ábra: A folyadéktej fázisárainak havi alakulása Magyarországon (2010-2015)

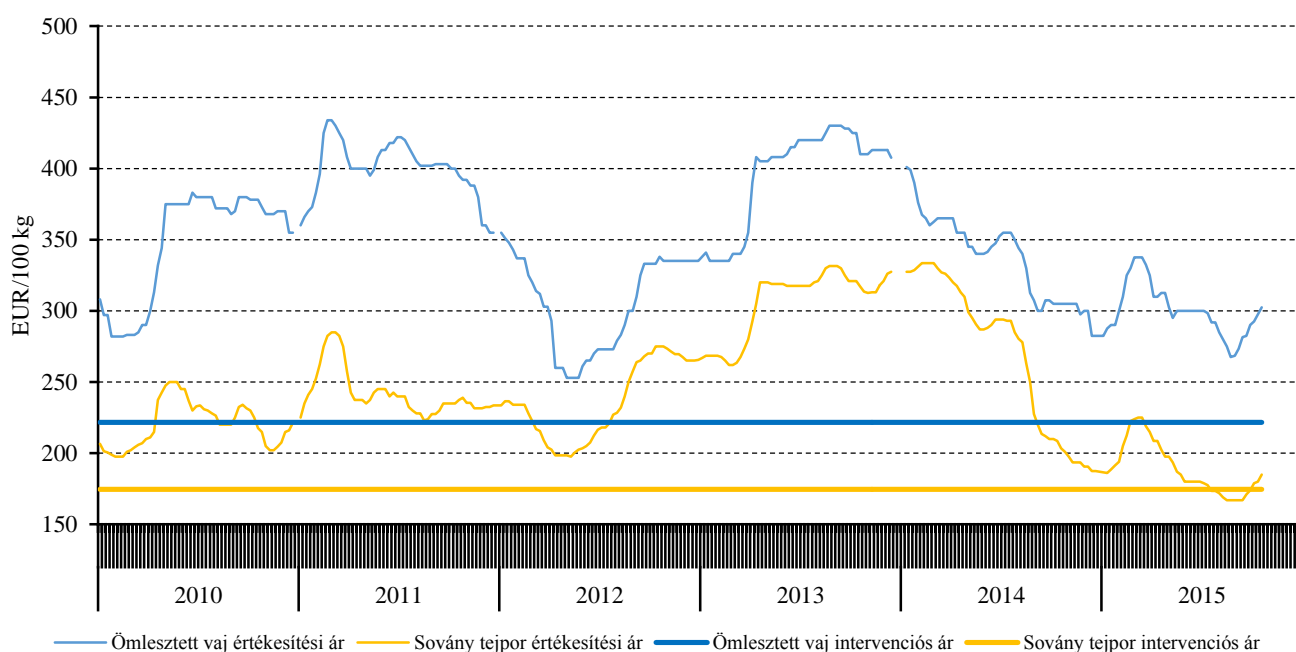
Megjegyzés: A feldolgozói értékesítési ár 2,8 százalék zsírtartalmú dobozos friss tejre, a fogyasztói ár 2,8 százalék zsírtartalmú pasztörözött tejre vonatkozik.

Forrás: AKI PÁIR, KSH

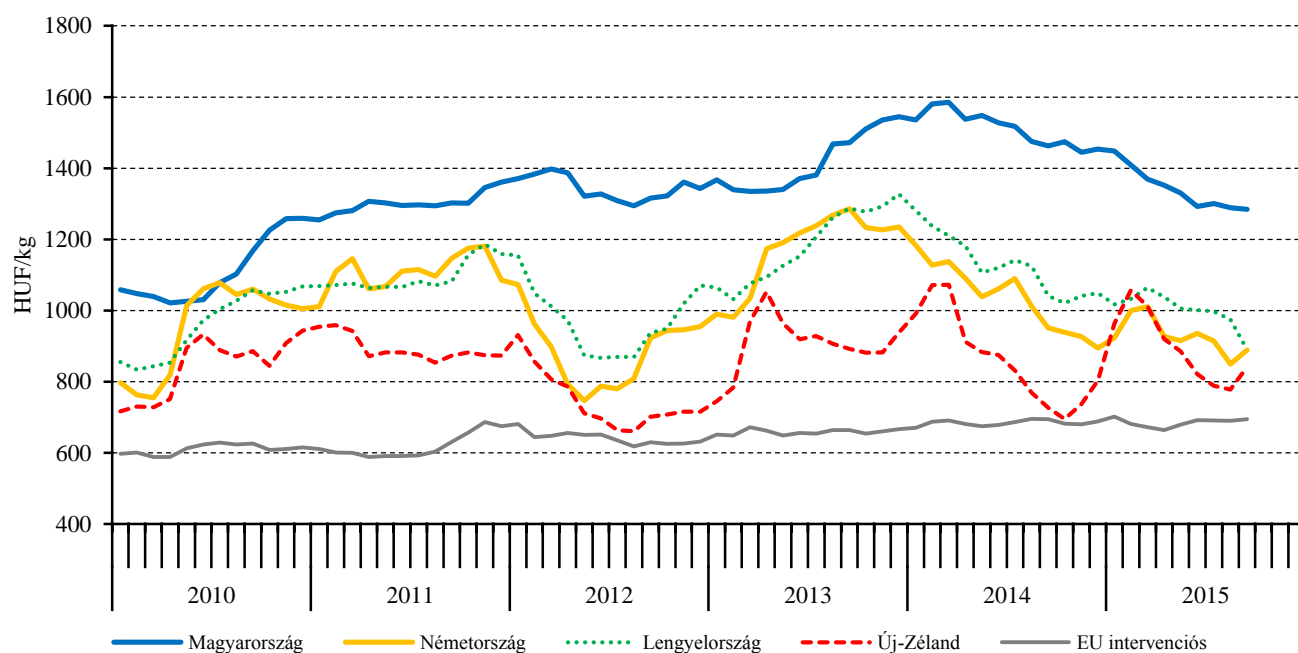
15. ábra: A tejtermékek kétheti világpiaci^{a)} értékesítési ára (2010-2015)

^{a)} FOB Óceánia.
Forrás: USDA

16. ábra: Az ömlesztett vaj és a sovány tejpor heti értékesítési és intervenciós ára Németországban (2010-2015)

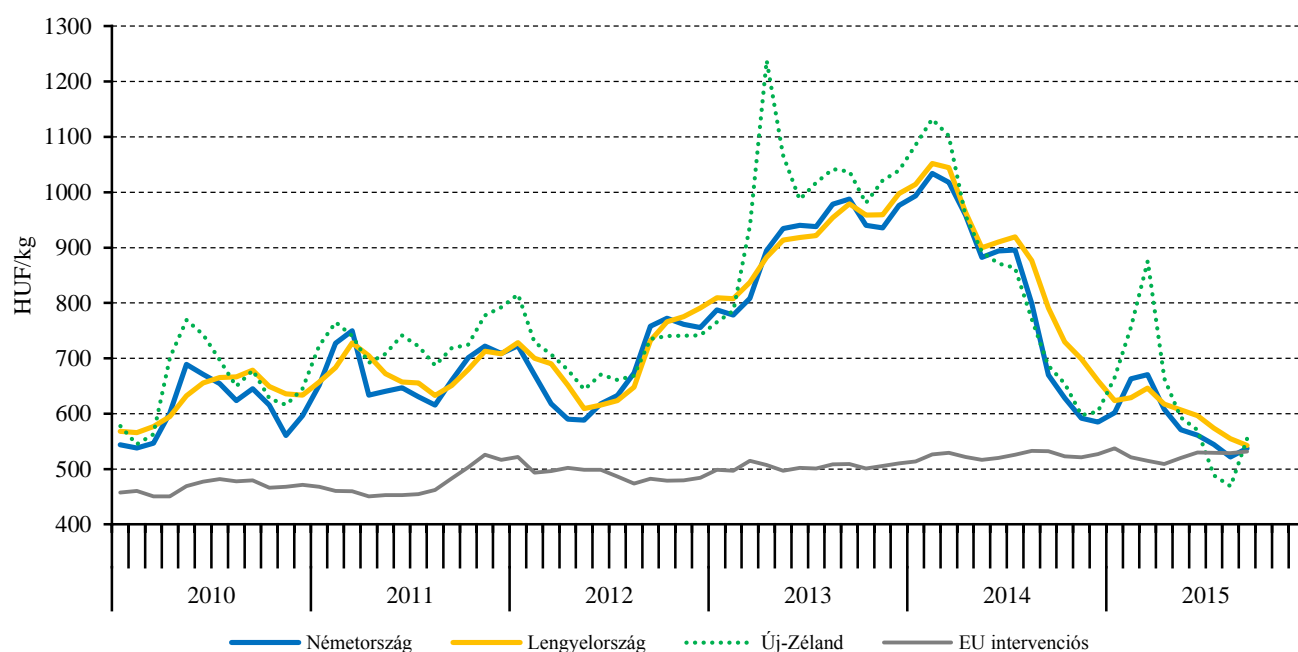
Forrás: Hannoveri árutőzsde, Kempteni árutőzsde, Európai Bizottság

17. ábra: Az ömlesztett vaj^{a)} havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2015)

^{a)} Magyarországon az ömlesztett vaj helyett az adagolt vaj árát tüntettük fel.

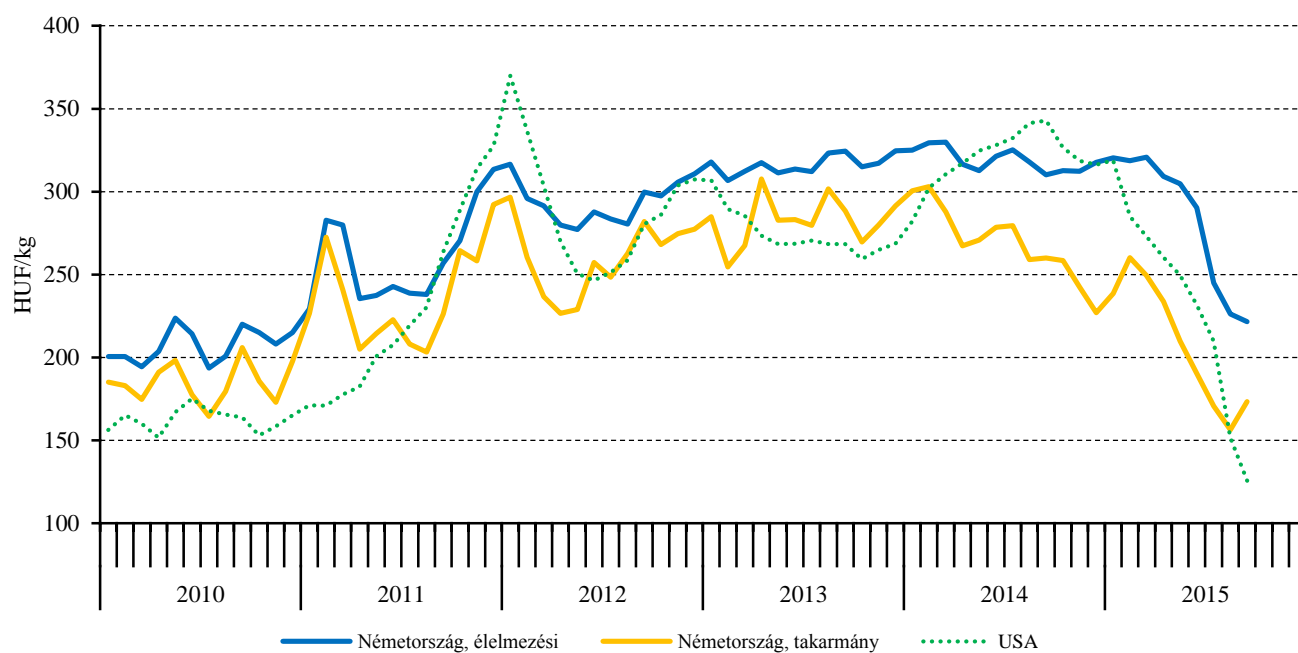
Forrás: AKI PÁIR, Hannoveri árutőzsde – CLAL, Európai Bizottság, GUS-ARR, USDA

18. ábra: A sovány tejpör havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2015)

Forrás: ZMP, Kemteni árutőzsde, Európai Bizottság, GUS-ARR, USDA

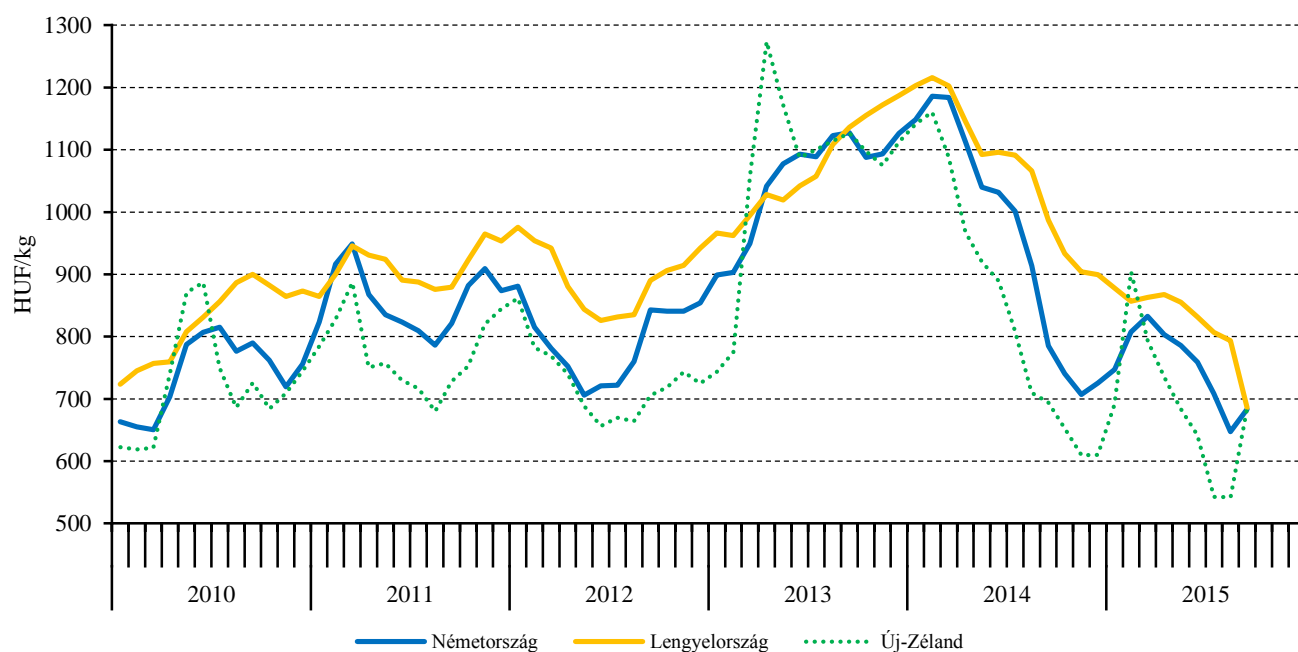
19. ábra: A tejsavópor havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2015)

Megjegyzés: Az USA-ban az adatok a középső területekre vonatkoznak.

Forrás: ZMP, Kempteni árutőzsde, USDA

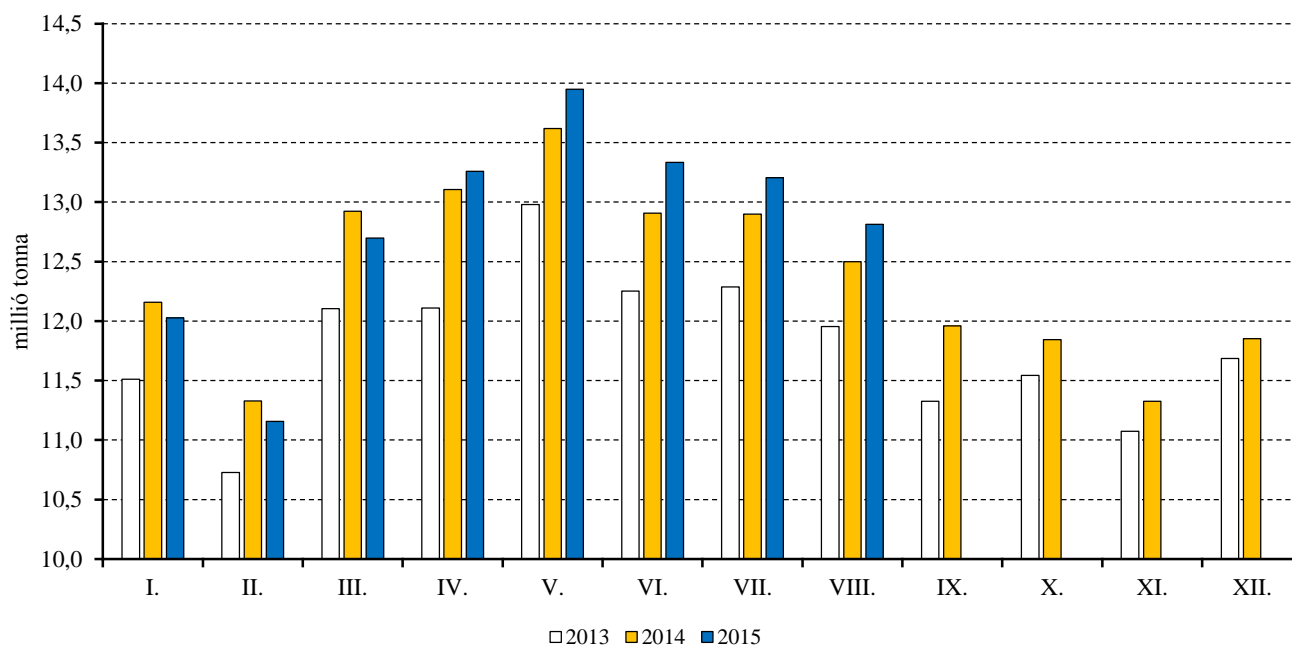
20. ábra: A teljes tejpor havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2015)

Forrás: ZMP, Kempteni árutőzsde, IERIGZ – PIB, USDA

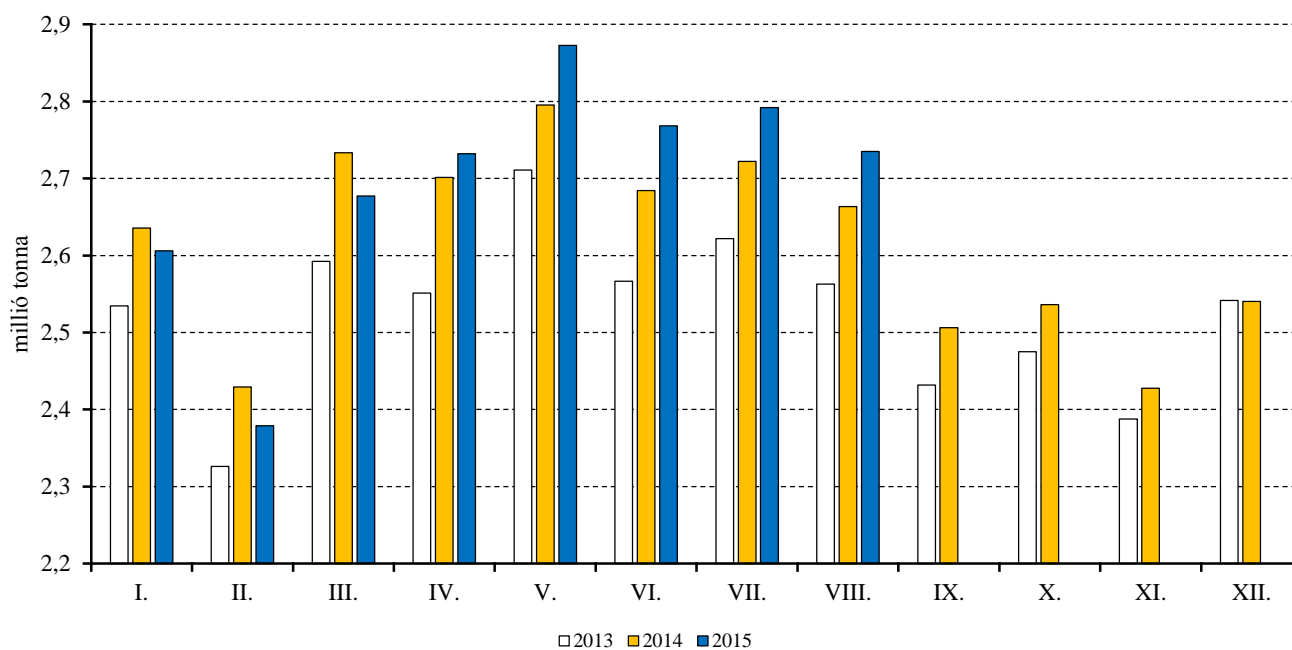
Tejfelvásárlás

21. ábra: Az Európai Unióban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

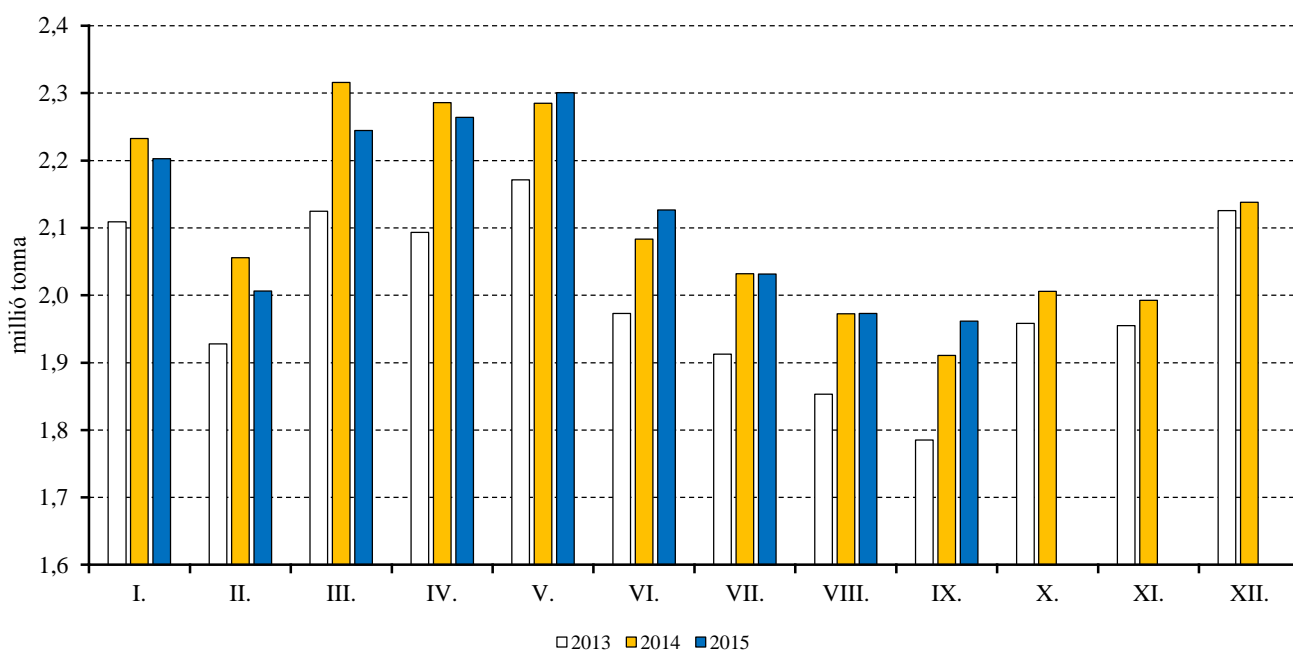
Megjegyzés: A júniusi és a júliusi adat 27, az augusztusi adat 25 tagország adatai alapján becslés.
 Forrás: Eurostat

22. ábra: A Németországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

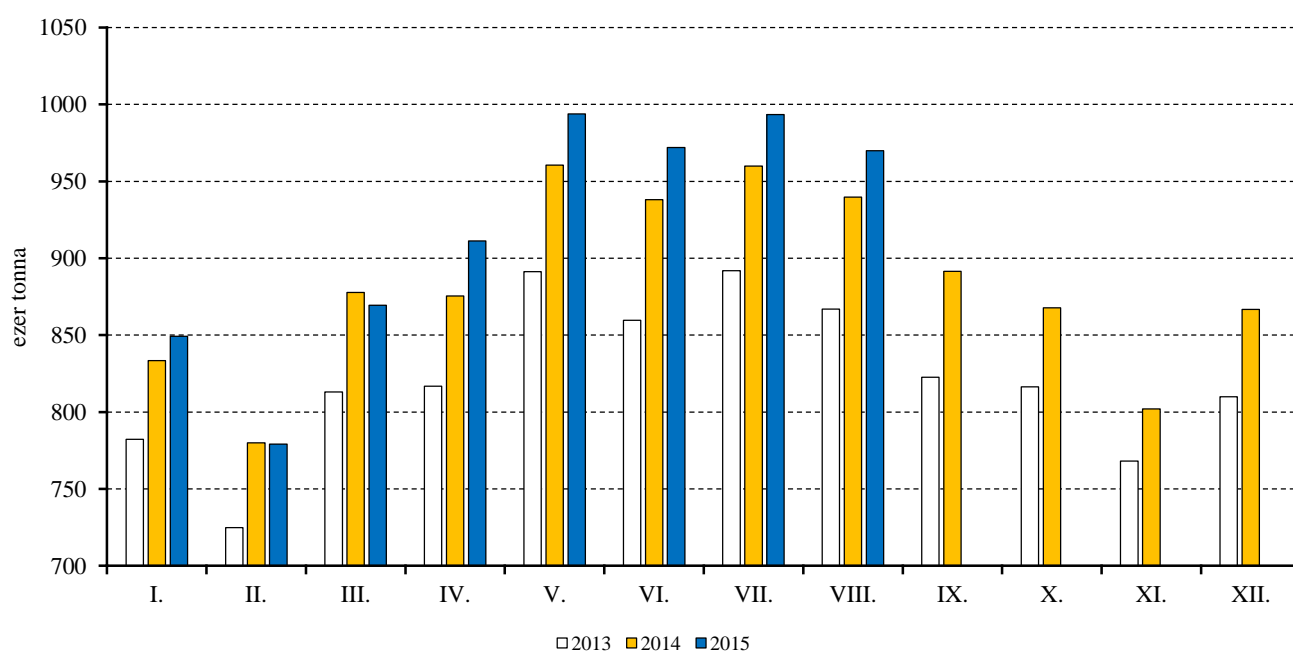
Forrás: Eurostat

23. ábra: A Franciaországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

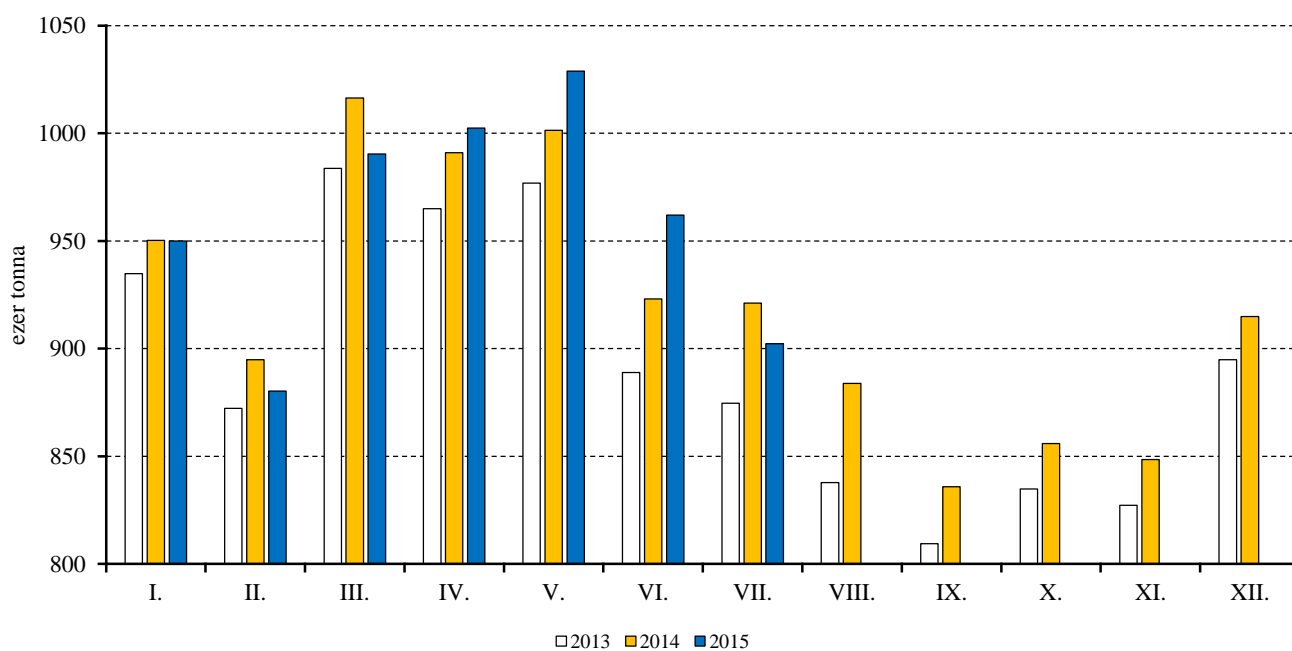
Forrás: Eurostat

24. ábra: A Lengyelországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

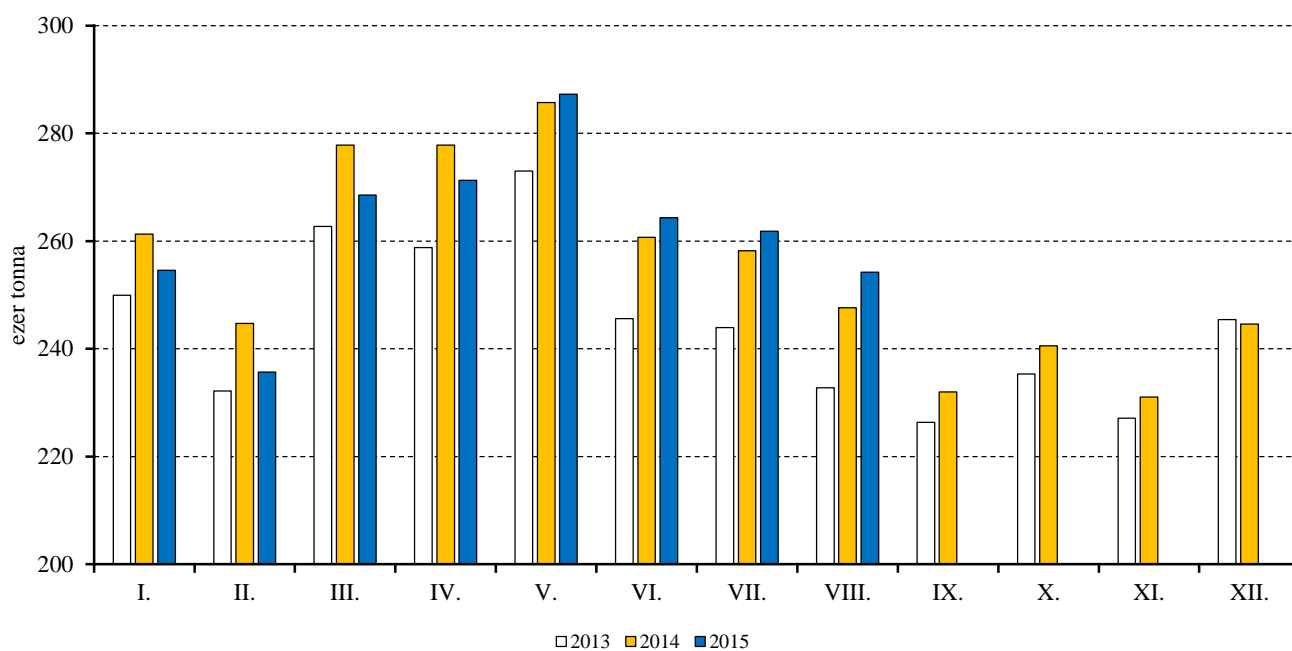
Forrás: GUS

25. ábra: Az Olaszországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

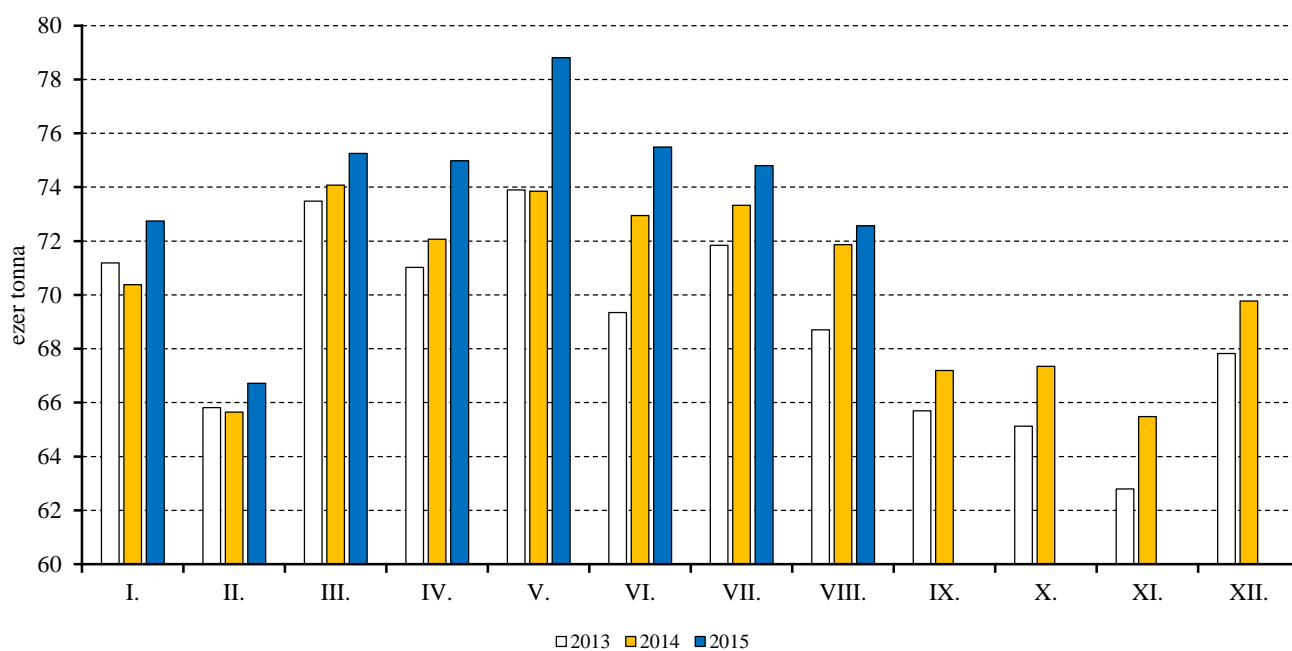
Forrás: AGEA-CLAL

26. ábra: Az Ausztriában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

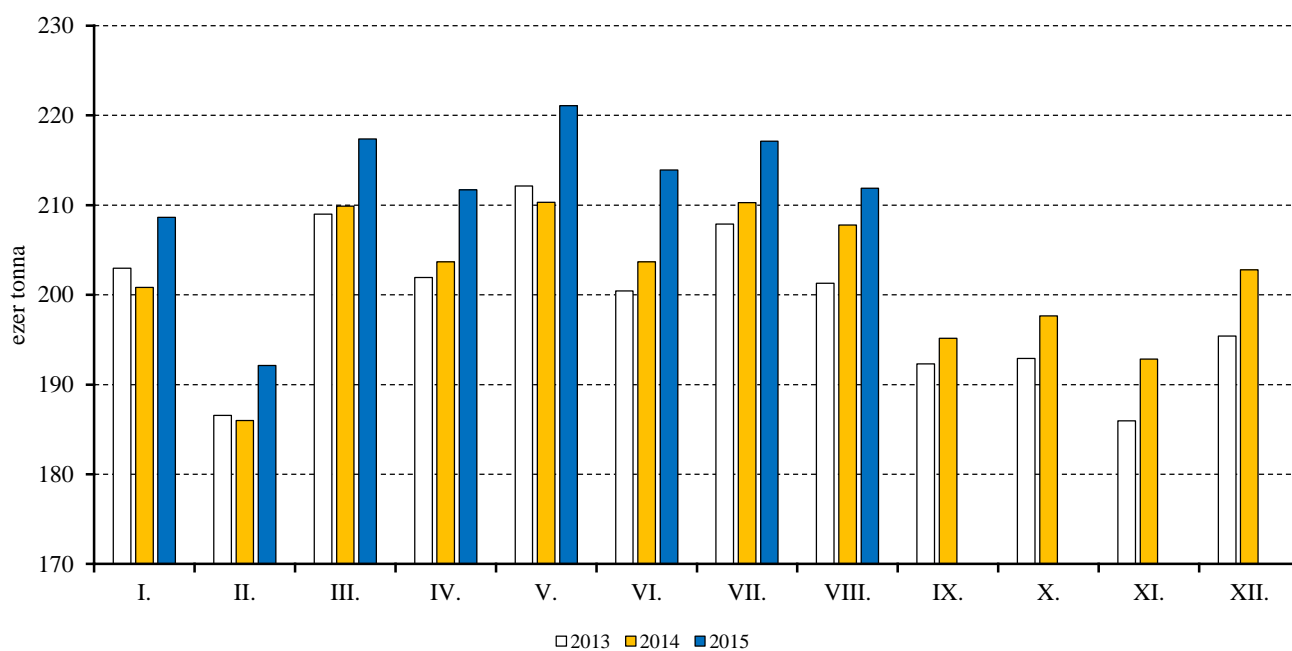
Forrás: AMA

27. ábra: A Szlovákiában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

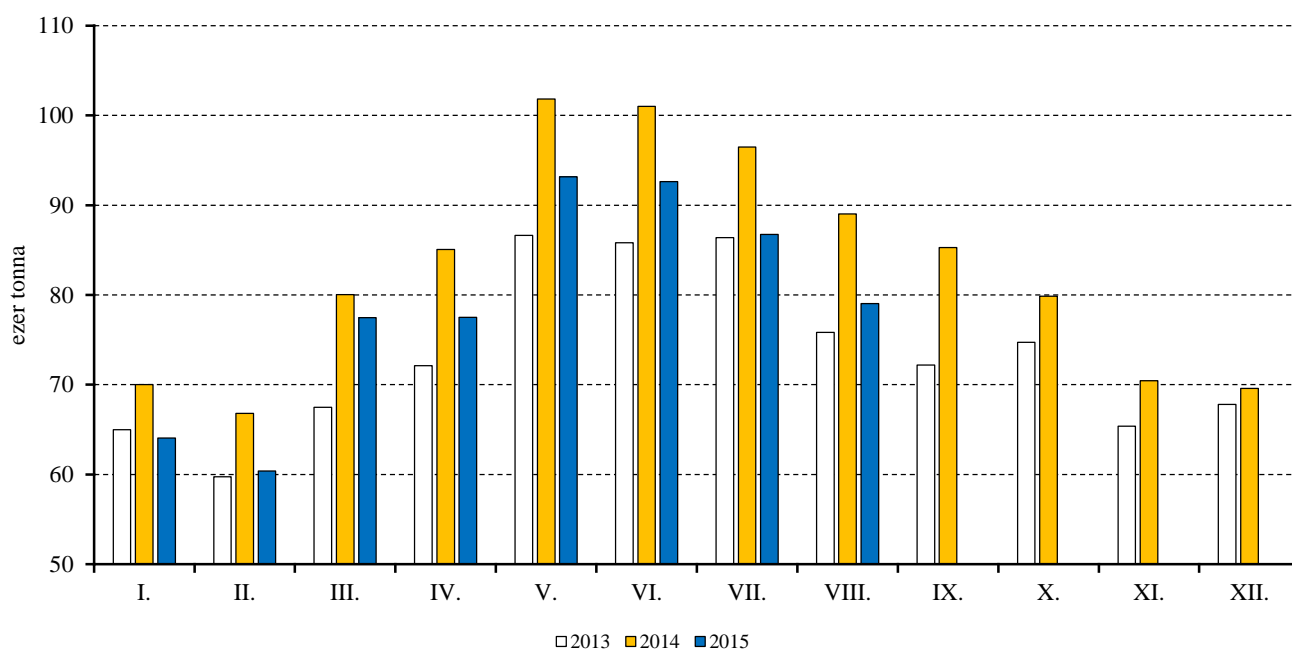
Forrás: APA

28. ábra: A Csehországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

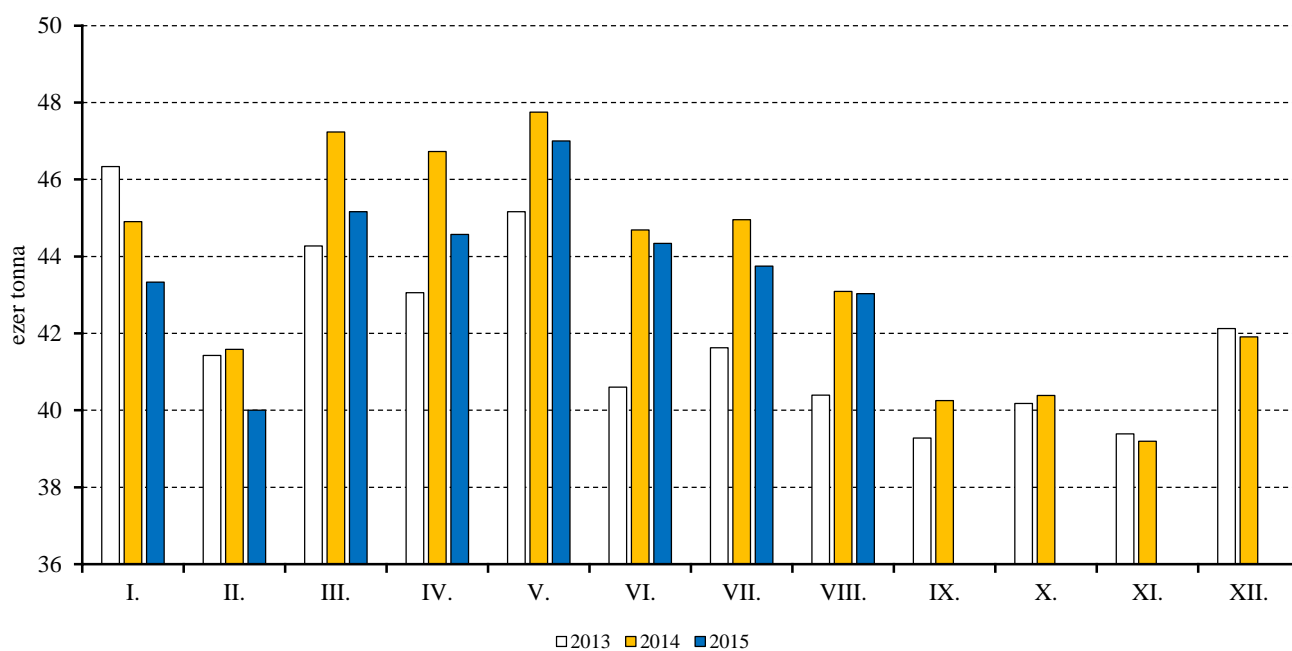
Forrás: MZCR

29. ábra: A Romániában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

Forrás: INSSE

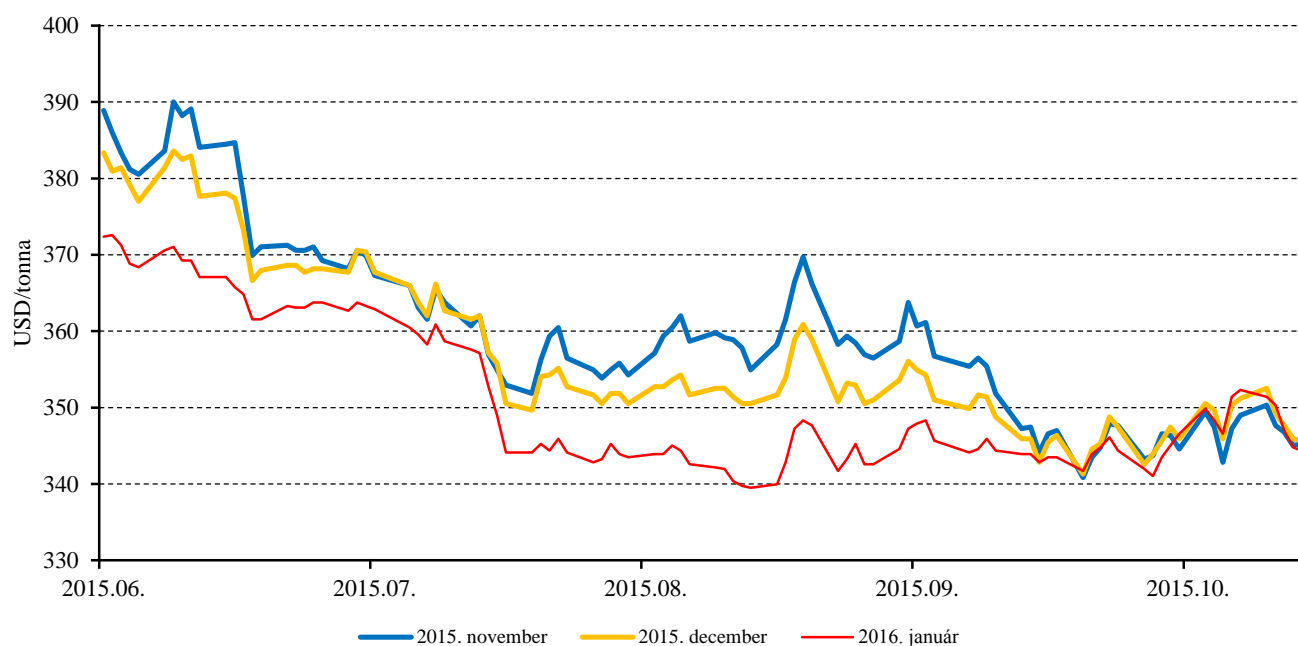
30. ábra: A Horvátországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

Forrás: DZS

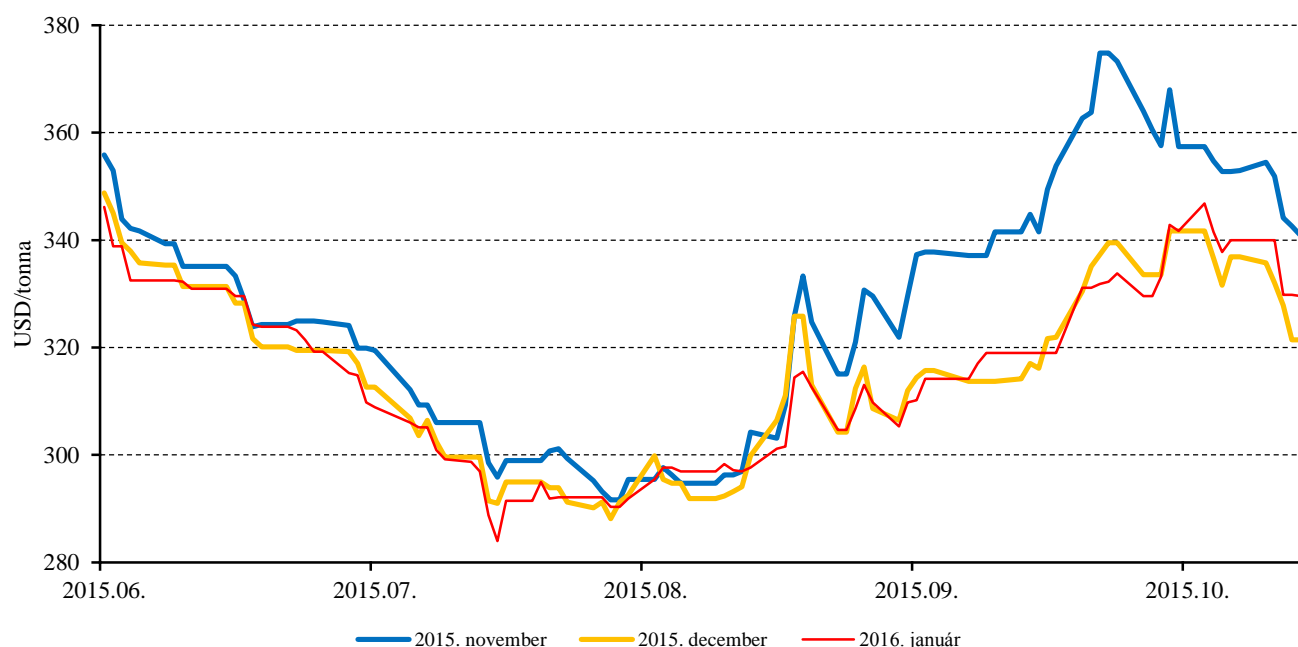
Határidős jegyzések

31. ábra: A III. árkategóriájú nyerstej^{a)} napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2015)

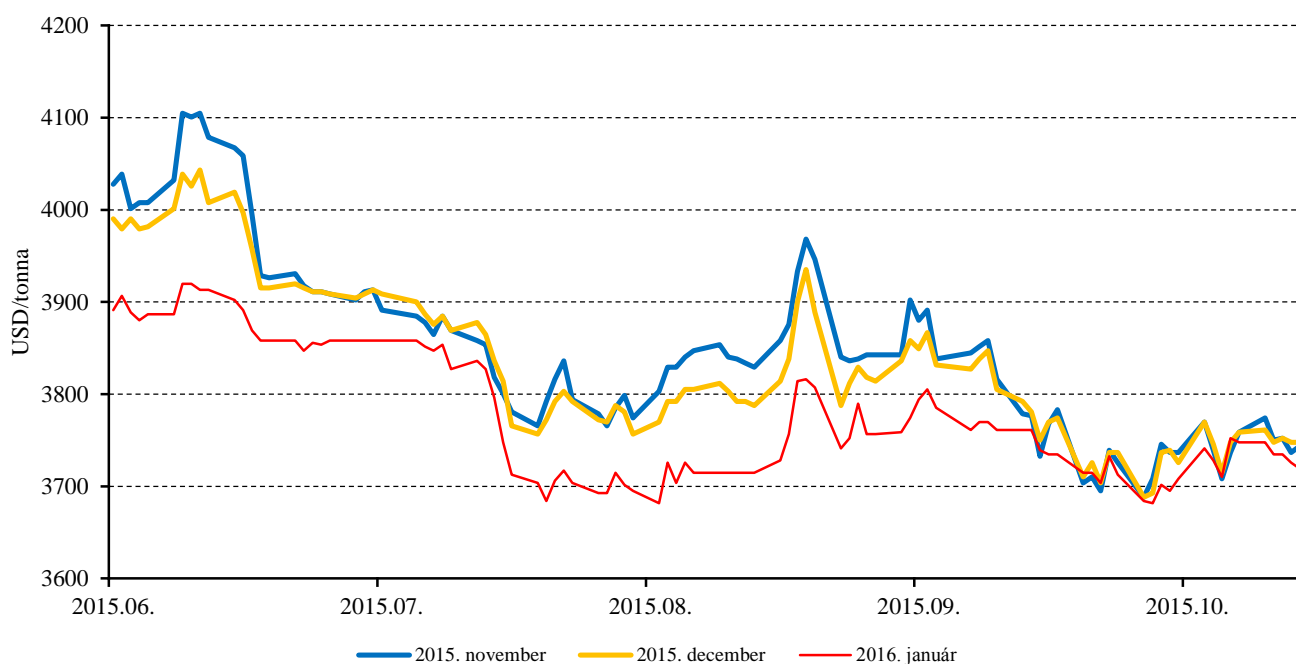
^{a)} A kemény sajtok előállításához felhasznált nyerstej.
 Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

32. ábra: A IV. árkategóriájú nyerstej^{a)} napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2015)

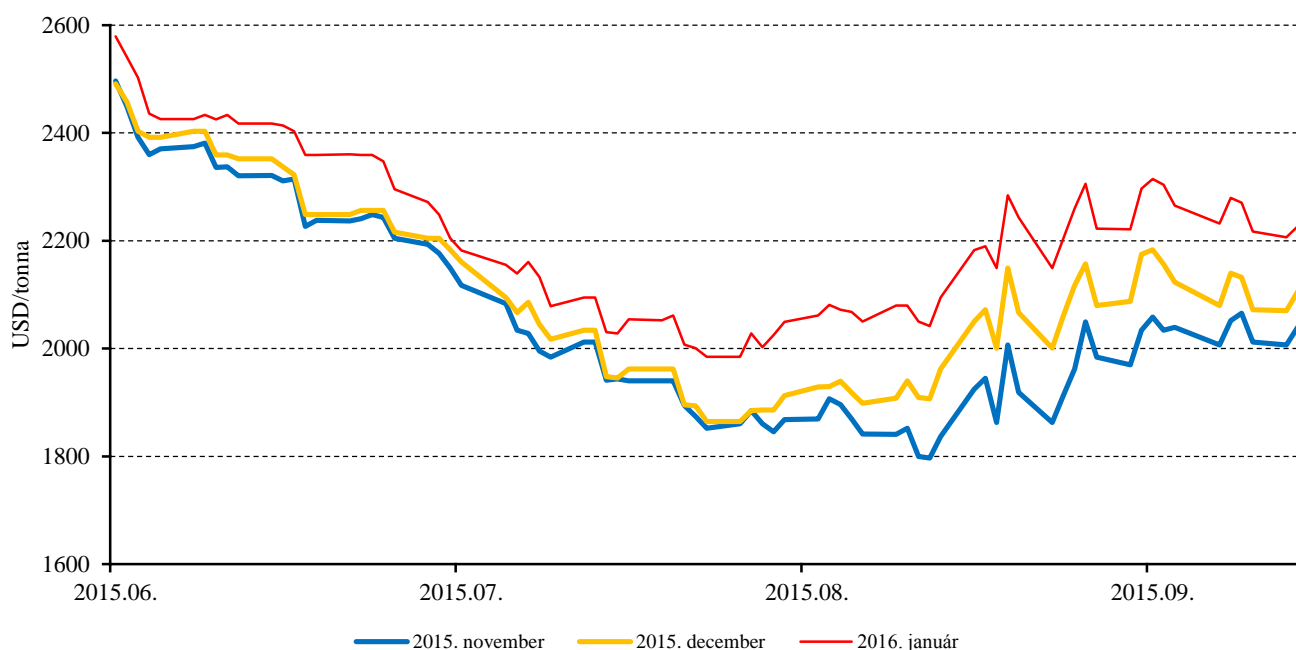
^{a)} A vaj és a tejpor előállításához felhasznált nyerstej.
 Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

33. ábra: A sajt napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2015)

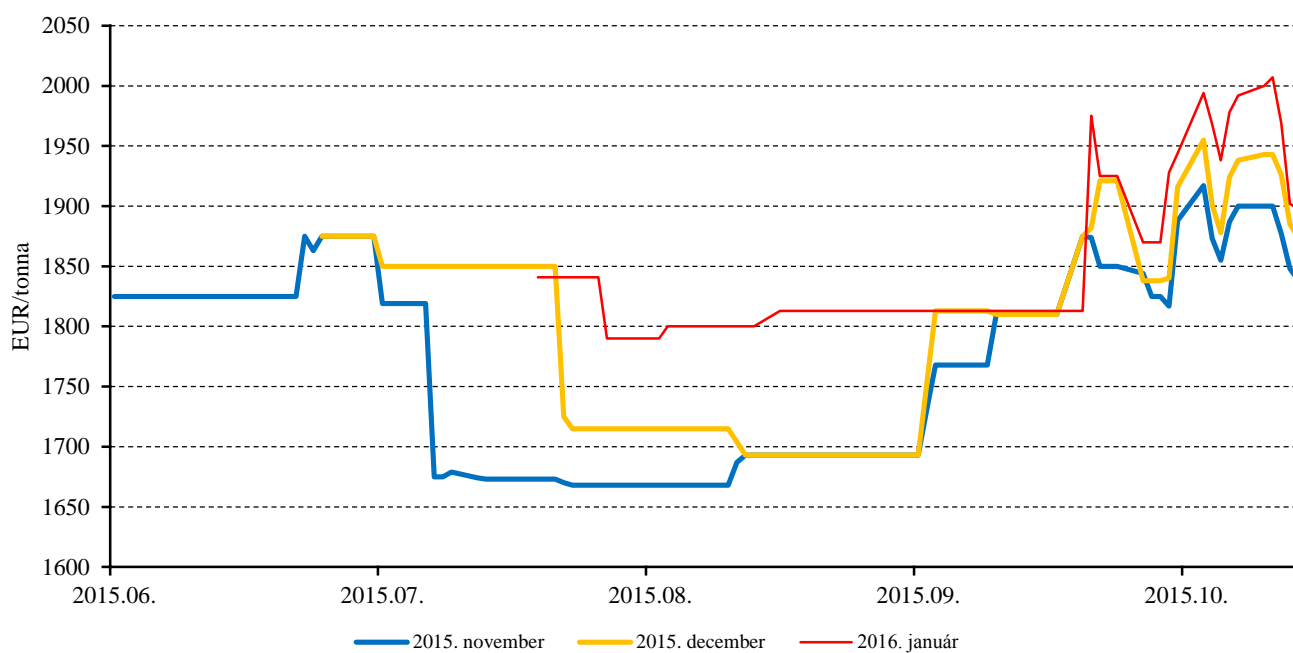
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

34. ábra: A sovány tejpor napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2015)

Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

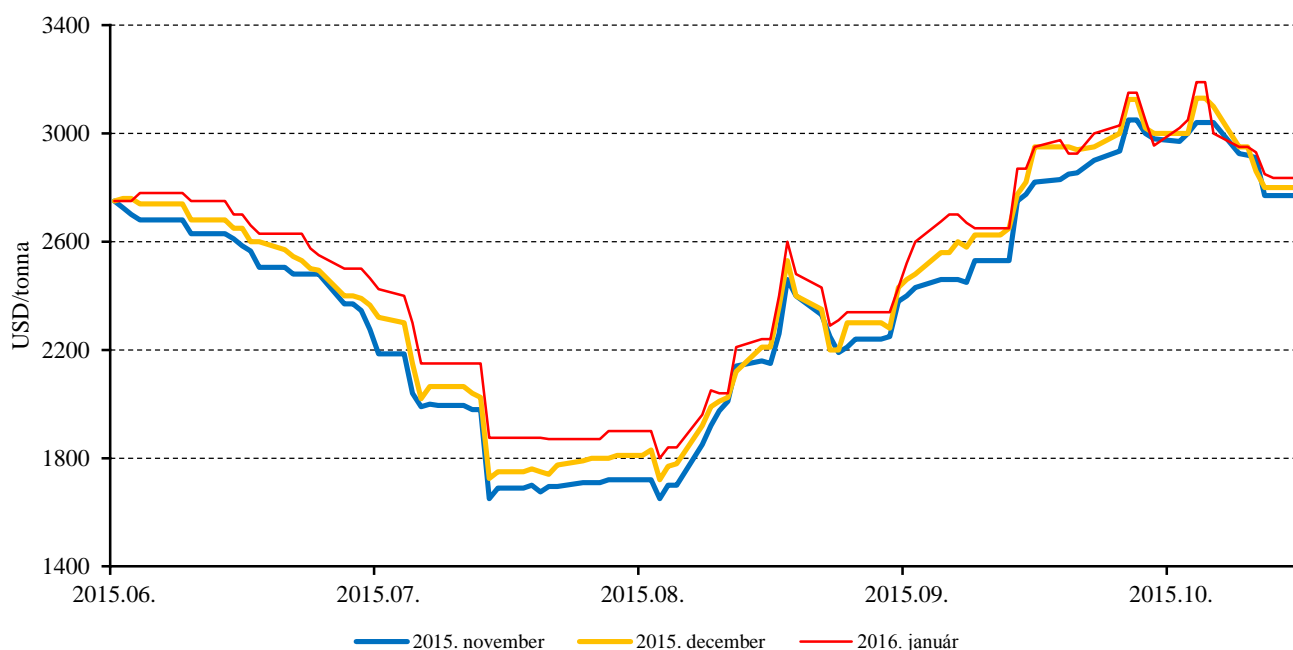
35. ábra: A sovány tejpor napi jegyzése a frankfurti/lipcei árutőzsdén (2015)

Megjegyzés: A frankfurti árutőzsde jegyzése május 7-én megszűnt, a lipcei árutőzsde május 11-én kezdődött el.

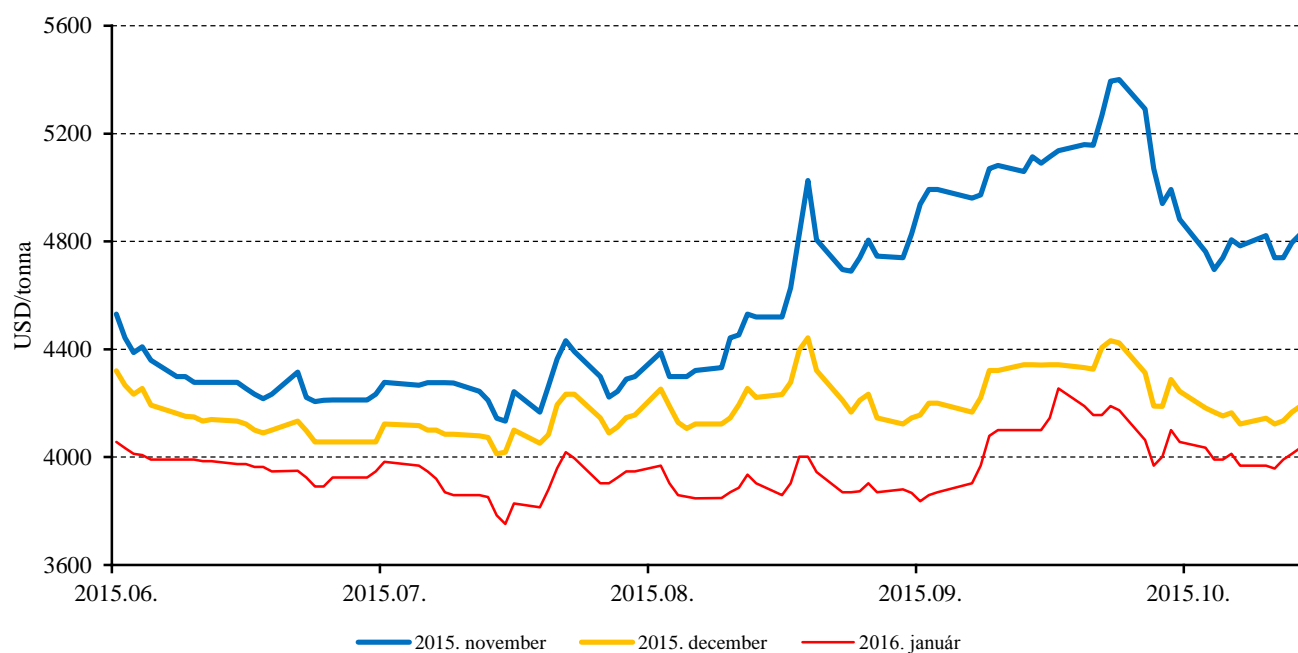
Forrás: Eurex Exchange, European Energy Exchange

36. ábra: A teljes tejpor napi jegyzése az új-zélandi árutőzsdén (2015)

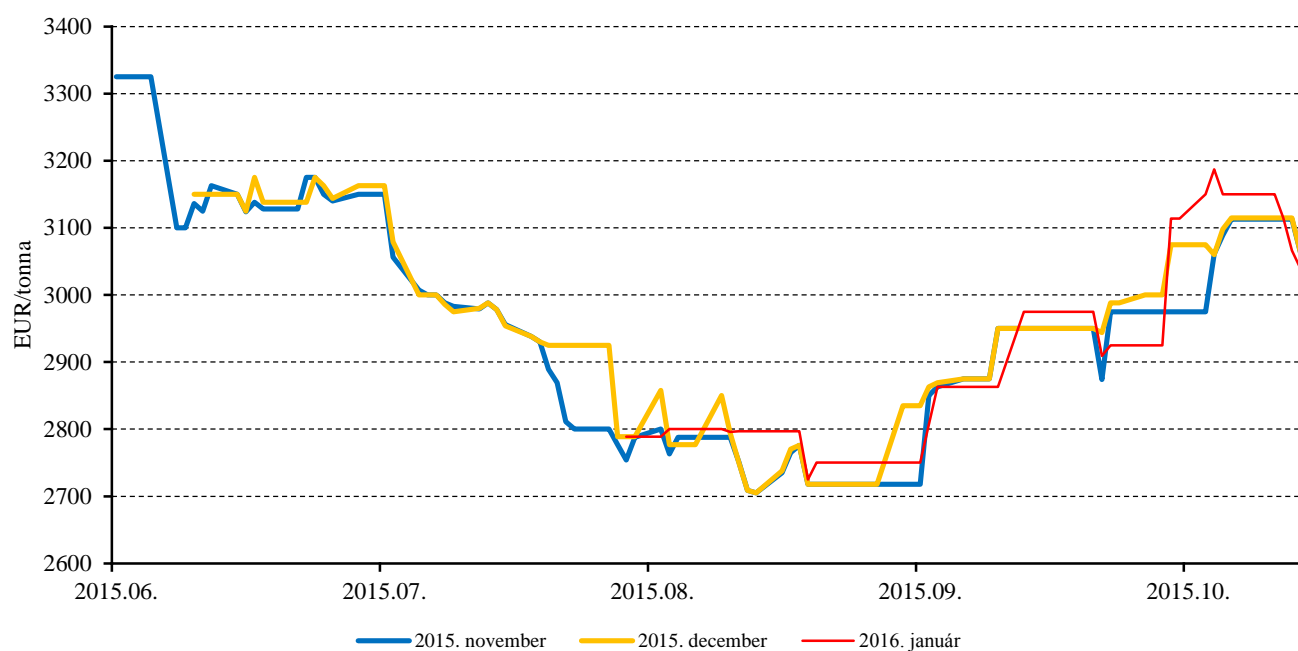
Forrás: NZX

37. ábra: A vaj napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2015)

Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

38. ábra: A vaj napi jegyzése a frankfurti és a lipcsei árutőzsdén (2015)

Megjegyzés: A frankfurti árutőzsde jegyzése május 7-én megszűnt, a lipcsei árutőzsde május 11-én kezdődött el.
Forrás: Eurex Exchange, European Energy Exchange

Nemzetközi előrevetítések

11. táblázat: Az Európai Unió tejpiaca (2011-2016)

	2011	2012	2013	2014 ^{a)}	2015 ^{b)}	2016 ^{b)}	2015/2014 (százalék)	2016/2015 (százalék)
Tejhasznú tehénállomány (millió egyed)	23,1	23,0	23,3	23,4	23,4	23,2	100,00	99,15
EU-15	17,4	17,6	17,8	18,0	18,1	18,0	100,56	99,45
EU-13	5,6	5,5	5,4	5,4	5,3	5,2	98,15	98,11
Tejhozam (kg/tejhasznú tehén)	6 444	6 472	6 480	6 727	6 800	6 915	101,09	101,69
EU-15	7 119	7 059	7 035	7 277	7 330	7 438	100,73	101,47
EU-13	4 362	4 594	4 660	4 886	4 996	5 114	102,25	102,36
Tejtermelés (millió tonna)	151,9	152,1	153,8	160,1	161,9	163,4	101,12	100,93
EU-15	124,1	124,1	125,7	131,1	132,6	133,8	101,14	100,90
EU-13	27,8	28,0	28,2	29,1	29,3	29,5	100,69	100,68

^{a)} Becslés.

^{b)} Előrevetítés.

Forrás: Európai Bizottság

12. táblázat: A világ tehéntejtermelése (2010-2015)

	ezer tonna							
	2010	2011	2012	2013 ^{a)}	2014 ^{b)}	2015 ^{b)}	2014/2013 (százalék)	2015/2014 (százalék)
Európai Unió	135 472	138 220	139 000	140 100	146 500	147 000	104,57	100,34
Egyesült Államok	87 488	89 020	91 010	91 277	93 461	94 710	102,39	101,34
India	50 300	53 500	55 500	57 500	60 500	63 500	105,22	104,96
Kína	29 300	30 700	32 600	34 300	37 250	37 500	108,60	100,67
Brazília	29 948	30 715	31 490	32 380	33 350	34 250	103,00	102,70
Oroszország	31 847	31 646	31 831	30 529	30 553	29 500	100,08	96,55
Új-Zéland	17 173	18 965	20 567	20 200	21 893	21 675	108,38	99,00
Argentína	10 600	11 470	11 679	11 519	11 100	10 700	96,36	96,40
Mexikó	11 033	11 046	11 274	11 294	11 464	11 680	101,51	101,88
Ukrajna	10 977	10 804	11 080	11 189	11 200	11 160	100,10	99,64
Ausztrália	9 327	9 568	9 811	9 400	9 700	9 800	103,19	101,03
Kanada	8 350	8 400	8 614	8 443	8 409	8 535	99,60	101,50
Japán	7 721	7 474	7 631	7 508	7 315	7 350	97,43	100,48
Egyéb	2 435	2 241	2 477	2 470	2 440	2 435	98,79	99,80
Összesen	441 971	453 769	464 564	468 109	485 135	489 795	103,64	100,96

^{a)} Becslés.

^{b)} Előrevetítés.

Forrás: USDA

